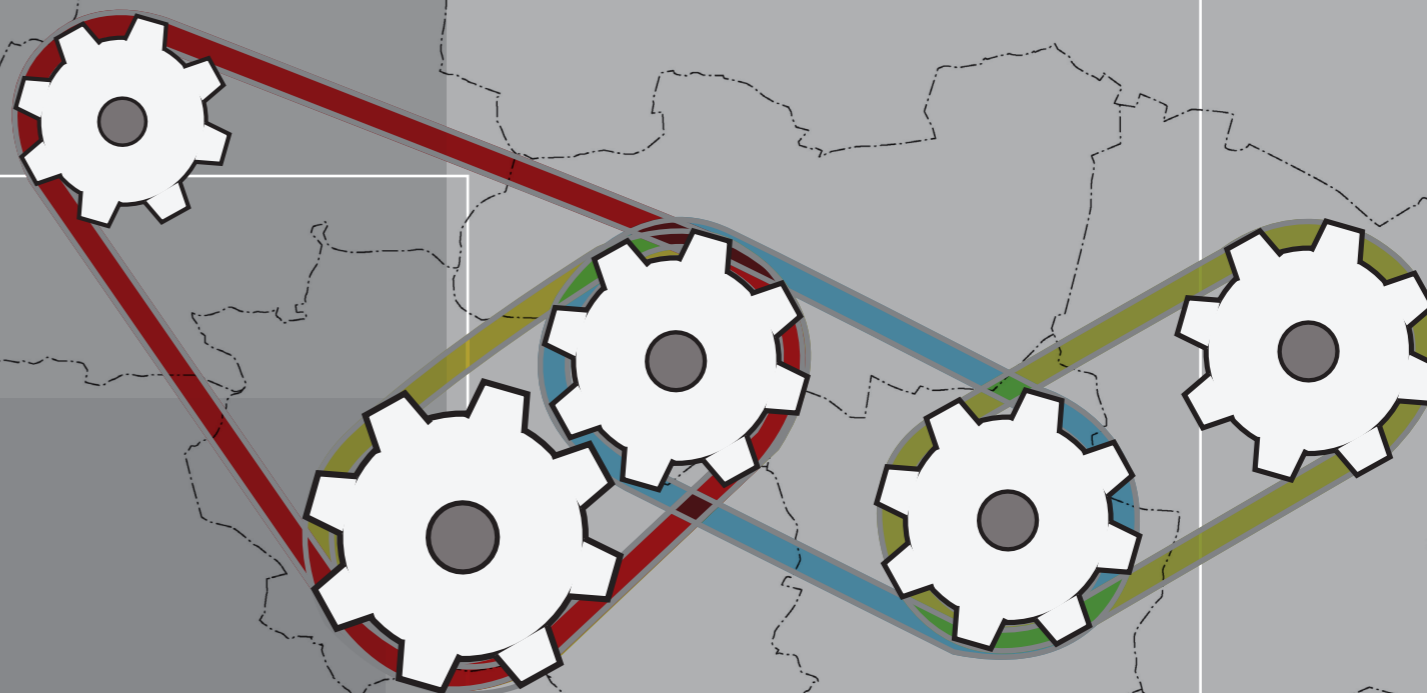

program rozwoju POWIATU RAWICKIEGO

listopad 2012 / november 2012

RAWICZ COUNTY DEVELOPMENT PROGRAM

RDH Architekci Urbańscy

WYKONAWCA:
CONTRACTOR:

RDH ARCHITEKCI URBAŃSCI
ul. Chwaliszewo 68/6,
60-105 Poznań
www.rdh.eu

Starostwo Powiatowe w Rawiczu

ZAMAWIAJĄCY:
CONTRACTING:

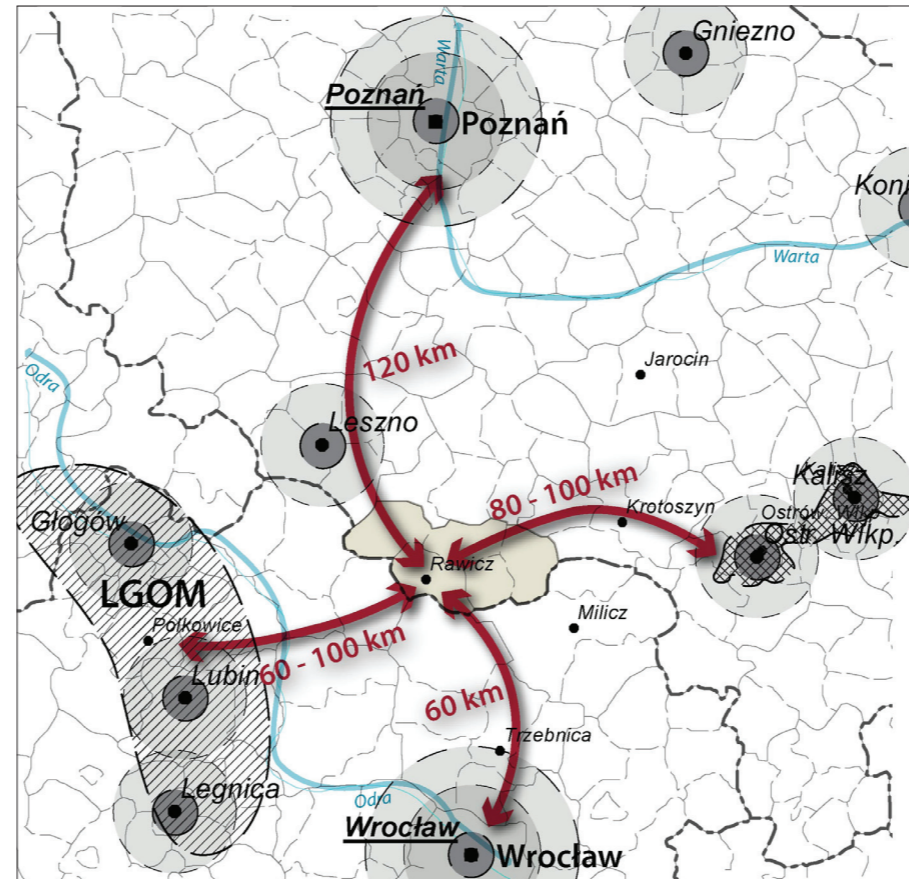
Starostwo Powiatowe w Rawiczu
Rynek 17
63-900 RAWICZ
powiatrawicki@home.pl

Powiat Rawicki i otoczenie - wybrane aspekty przestrzenne, ekonomiczne i społeczne

Rawicz County and surrounding - chosen spatial, economical and social aspects

Powiat Rawicki znajduje się w otoczeniu przestrzennym koncentrującym działalność gospodarczą, zatrudnienie, infrastrukturę społeczną i zaplecze kulturalne trzech dominujących obszarów (Wrocław - województwo dolnośląskie, Poznań - województwo wielkopolskie, Legnica Głogowski Okręg Miedziowy). Może to być interpretowane jako atrakcyjność lokalizacyjna powiatu. Niemniej bardziej należy postrzegać to jako wyzwanie dla powiatu w zakresie samookreślenia się co do przyszłej pozycji, profilu inwestycyjnego i obranego kierunku rozwoju. Zwłaszcza przy rosnącej różnicy wydajności pomiędzy rolnictwem a przemysłem i usługami.

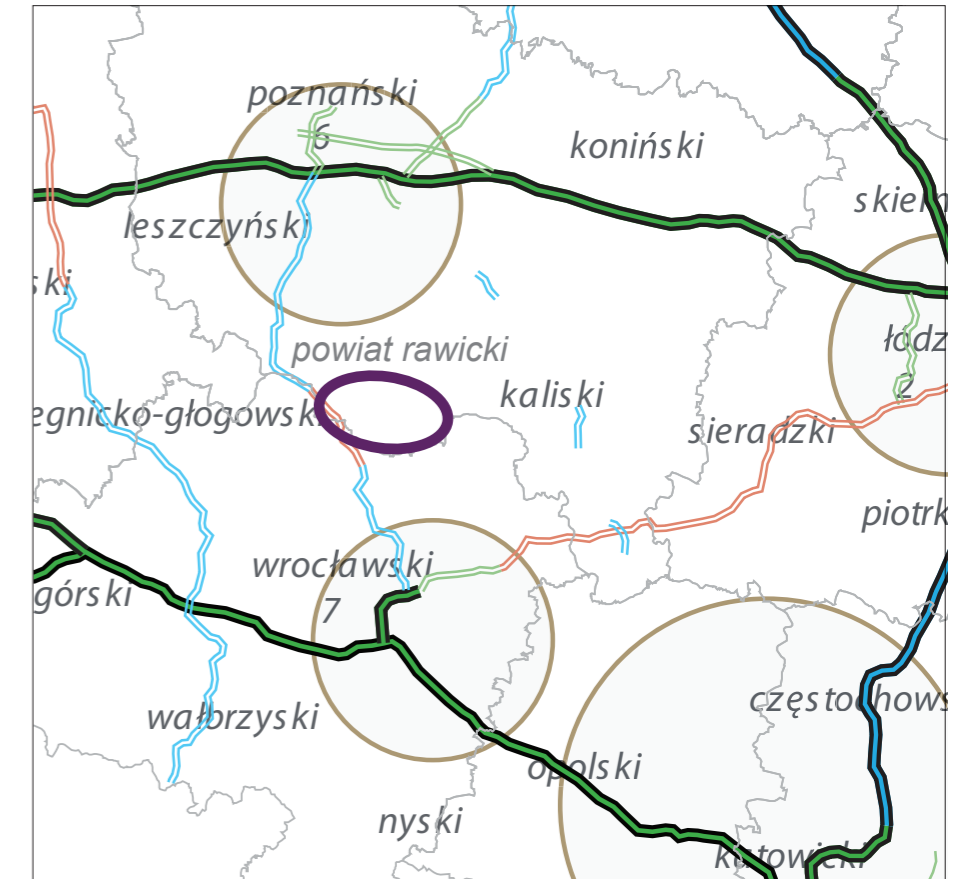
Co w takiej konstelacji społeczno-ekonomicznej i przestrzennej może wyróżnić Powiat Rawicki i wchodzące w jego skład gminy w przyszłości? Kolejnym wartym postawienia pytaniem jest: co może być ofertą powiatu i podstawą jego konkurencyjności? Zważywszy, że dany obszar uchodzi za konkurencyjny, jeżeli ma zdolność przyciągania kapitału, stwarza zlokalizowanym na jego obszarze przedsiębiorstwom warunki do konkurencji oraz dysponuje odpowiednim kapitałem społecznym, jakością nauczania i produktywnością...■

Lokalizacja w otoczeniu głównych ośrodków regionalnych. Odległości
Location in relation to main regional centres. Distances

- ● ■ miasta powyżej 10, 50 i 200 tys. mieszkańców / cities over 10, 50 and 200 thousands residents
- granice województw, powiatów i gmin / borders of voivodeships, counties and municipalities
- główne obszary zurbanizowane / main urbanized areas
- duża gęstość zabudowy / big density
- średnia gęstość zabudowy / medium density
- niska gęstość zabudowy / low density

Struktura infrastruktury drogowej w regionie (grudzień 2012 roku)
Structure of the roads infrastructure in the region (december 2012)

- aglomeracje / agglomerations
- autostrady / motorways
- istniejące / existing
- w trakcie budowy / under construction
- inny etap rozwoju / other development stage
- drogi ekspresowe (2-jezdniowe) / express routes (2 lines)
- istniejące / existing
- w trakcie budowy / under construction
- inny etap rozwoju / other development stage

Wskazuje się, że jednym z procesów, który może warunkować wzrost w przyszłości, będzie zdolność wykształcania powiązań funkcjonalnych pomiędzy regionami, czyli ich wiodącymi miastami. Obecnie w Polsce takie powiązania są słabo rozwinięte. Jako przyczynę takiego stanu wskazuje się przede wszystkim niewydolną infrastrukturę transportową. W tym kontekście, jako kolejny czynnik istotny dla Powiatu Rawickiego, można wskazać dogodne położenie w pasie komunikacyjnym z przyszłą drogą ekspresową S5 jako głównym łącznikiem. Nowa infrastruktura drogi S5 oznacza jednak nowe wyzwania i poszukiwanie nowych form współpracy oraz oferty po to, by nie stała się ona wyłącznie elementem omijania i tranzytu.

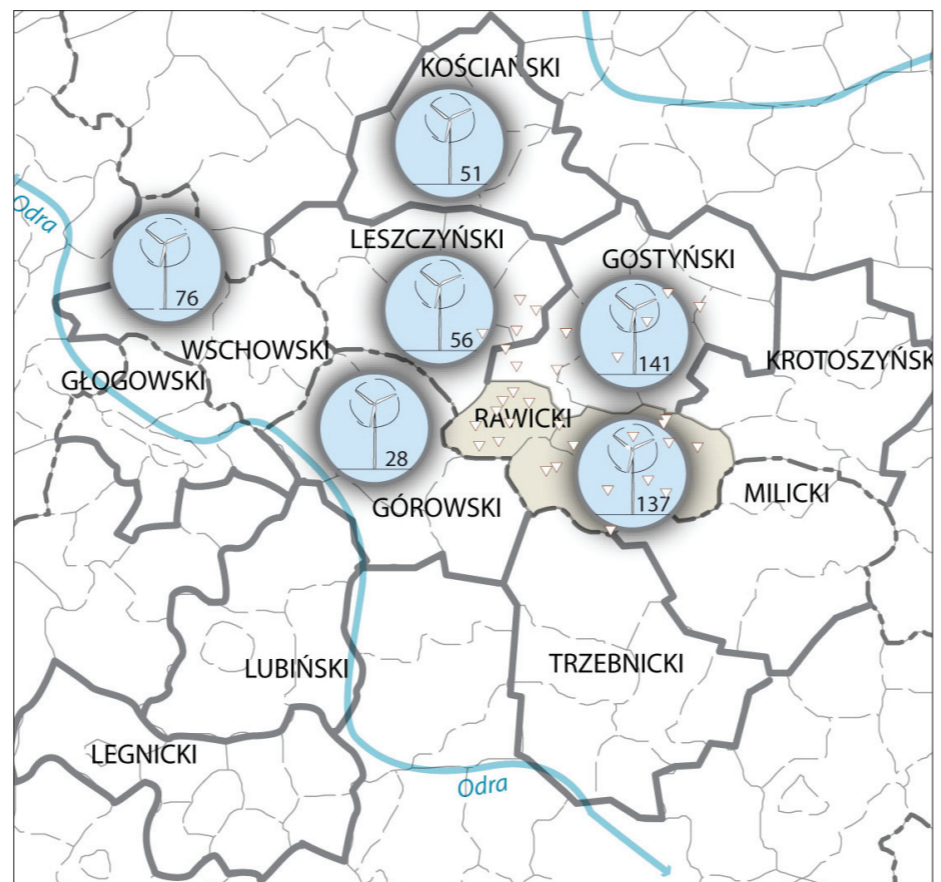
Rozwój powiatu niewątpliwie wpisuje się w szerszy kontekst m.in. roli i pozycji w województwie, samego województwa w kraju, jak i pozycji Polski w UE. Spośród uwarunkowań zewnętrznych, które mogą nadać kierunek zmianom tempa rozwoju gospodarczego w otoczeniu Powiatu Rawickiego, jak i samego powiatu jest m.in. nowy paradygmat krajowej polityki regionalnej, który zakłada przeniesienie akcentu z interwencji sektorowych na zintegrowane, co daje szansę na zwiększenie wpływu władz regionalnych na rozwój województwa w oparciu o planowane kontrakty terytorialne ■

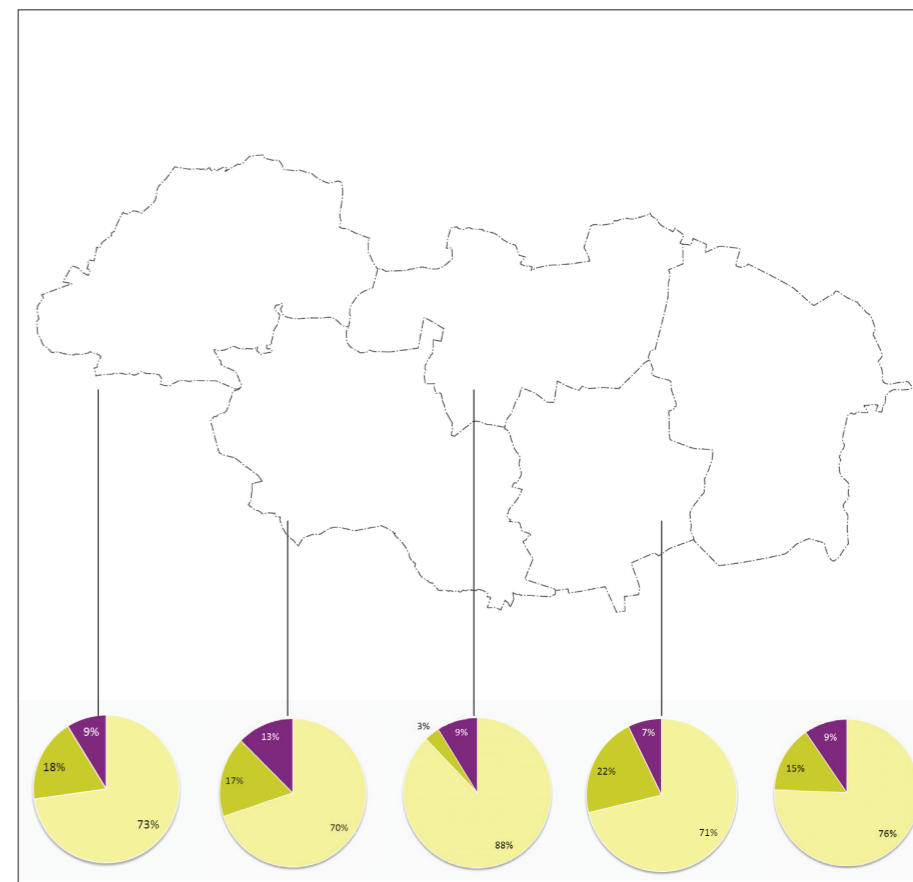
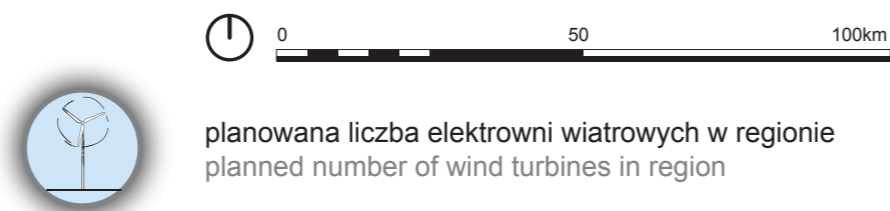
Układ komunikacyjny w powiecie wraz z projektowanym przebiegiem drogi ekspresowej S5
 Communication network in poviat with the planned route of S5 highway

Kształtowanie się struktury funkcjonalno-przestrzennej i społecznej Powiatu Rawickiego w regionie pozostawać będzie w związku z jego specyficznym położeniem w tzw. otulinie trzech obszarów wpływów (województwo wielkopolskie, dolnośląskie, LGOM), przyszłym strategicznym rozwojem subregionu leszczyńskiego oraz strefie wpływów Poznania i Wrocławia.

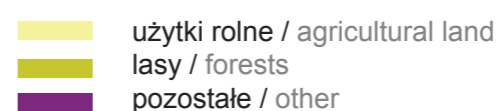
Zachodzące, zwłaszcza w ostatnich dwóch dekadach, zmiany ekonomiczne w Polsce i regionie, są w Powiecie Rawickim zauważalne przede wszystkim poprzez pryzmat stopniowej zmiany profilu aktywności gospodarczej i usług, także przekształcania pierwotnie rolniczych peryferii w obszary zabudowy mieszkaniowej. Mimo to Powiat Rawicki z racji swojego położenia i konkurencyjnego otoczenia nie należy do powiatów bezpośrednio konfrontowanych z presją suburbanizacji. Rolnicze obszary nadal zachowują swój charakter podobnie jak zachowane zostały przestrzenie i architektoniczny wizerunek wsi. Jednak wzrost ruchliwości przestrzennej - swoboda wyboru miejsca zamieszkania, korzystania z usług, mobilność, nowe połączenia komunikacyjne, mogą rzutować na zmiany przestrzenne i społeczne w powiecie w najbliższej przyszłości■

Planowane elektrownie wiatrowe oraz stacje biogazowe w regionie
Planned wind turbines and biogas stations in the region

Struktura użytkowania gruntów
Land use structure

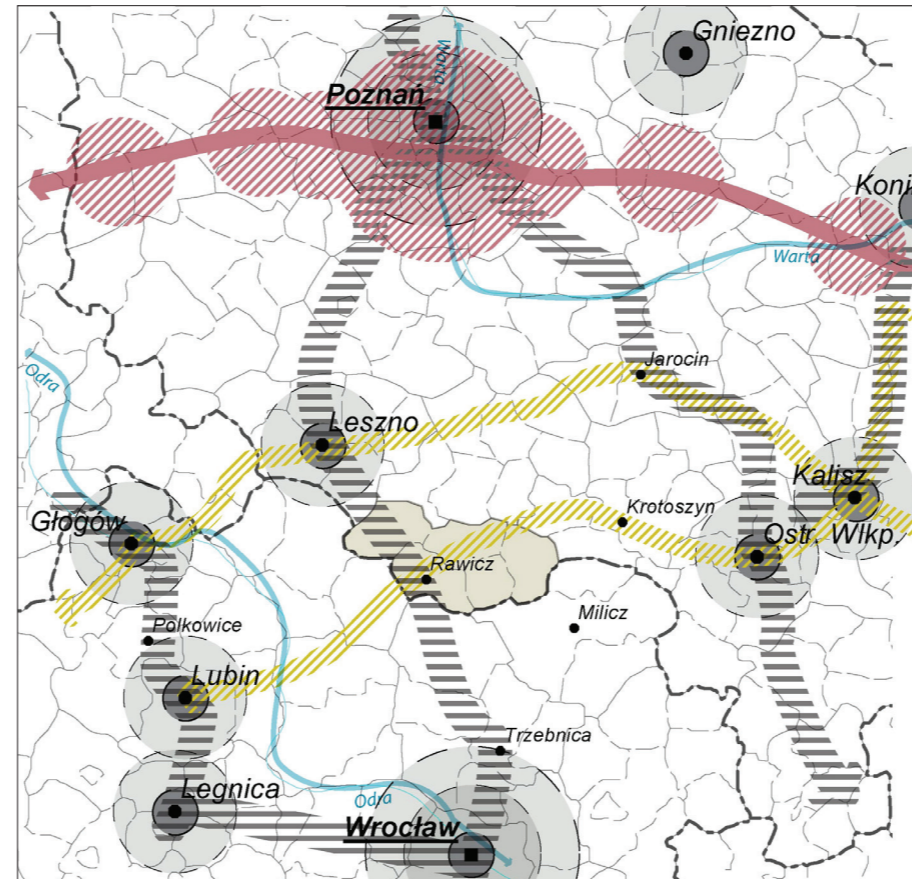

Powiat Rawicki i otoczenie - wybrane aspekty przestrzenne, ekonomiczne i społeczne

Rawicz County and surrounding - chosen spatial, economical and social aspects

Mobilny i zamożniejszy konsument coraz krytyczniej zaczyna rozważać, gdzie jest najbardziej atrakcyjne i przyjazne dla niego miejsce do zamieszkania, pracy, korzystania z usług czy prowadzenia działalności gospodarczej. Również mieszkańcy Powiatu Rawickiego zarówno ci, związani z nim od lat, jak i mieszkający od niedawna w ciągu kolejnych lat stawiać będą coraz większe wymagania odnośnie jakości otoczenia, w którym żyją.

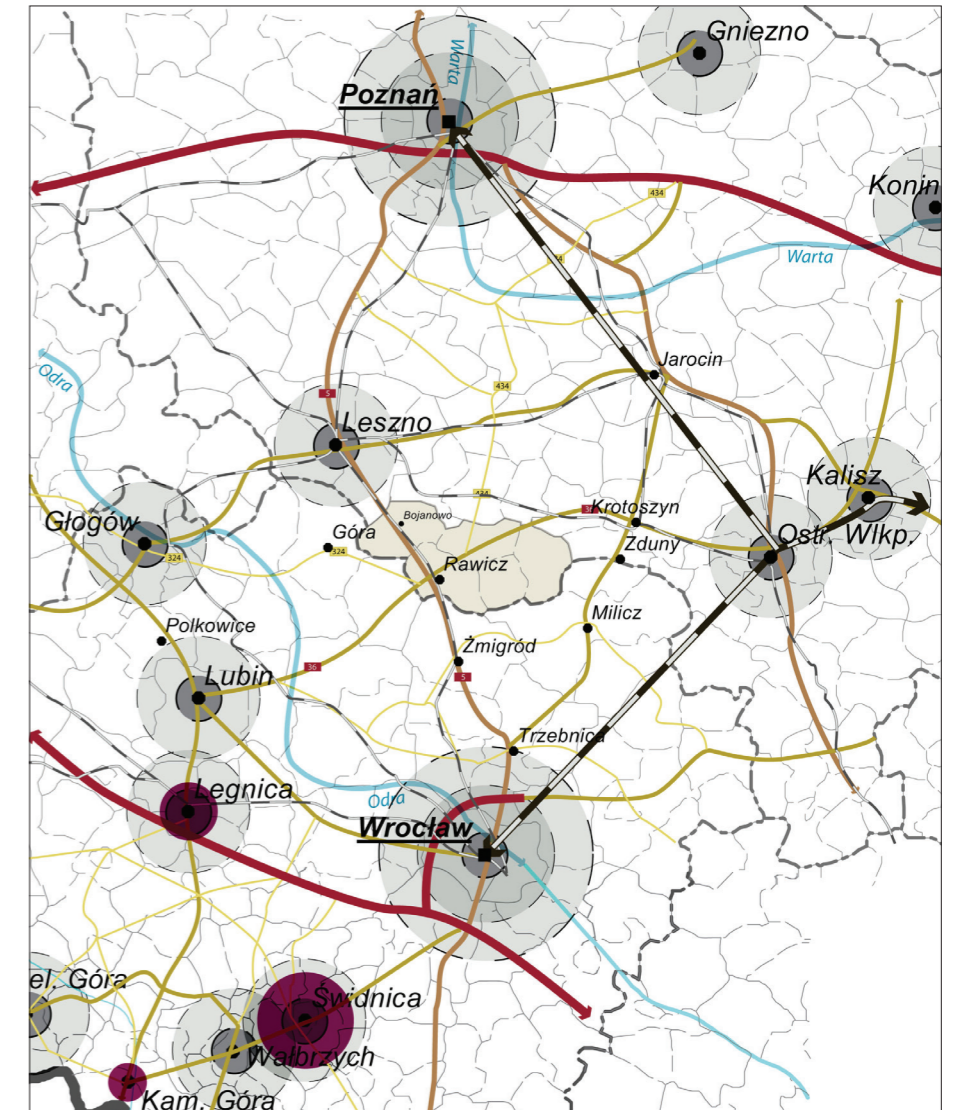
Z jednej strony oznaczają to może publiczne koszty rozwoju m.in. infrastruktury komunalnej, edukacyjnej, zdrowotnej. Z drugiej natomiast szansę, którą można upatrywać w kontekście specjalizacji funkcji, jakie mogą rozwijać się na obszarze powiatu. Funkcji prowadzących do podniesienia jego konkurencyjności w strukturze subregionu, tym samym zatrzymania, jak i przyciągnięcia na jego obszar nowych mieszkańców. To samo dotyczy profilu gospodarczego powiatu, poprzez który będzie chciał być rozpoznawalny, zachowując jego tożsamość jako obszaru rolniczego, zielonego, jednocześnie otwartego na nowoczesny rozwój. Część typowo rolniczych obszarów powiatu powinna utrzymać swój charakter. Jednakże postępować powinna modernizacja rolnictwa, umożliwiająca utrzymanie, bądź odzyskanie jego funkcji gospodarczej w połączeniu z rozwojem nowoczesnych technologii np. powiązanych z produkcją energii odnawialnej.

Osie rozwoju gospodarczego wzdłuż głównych korytarzy transportowych
Economic development axes along main transportation corridors

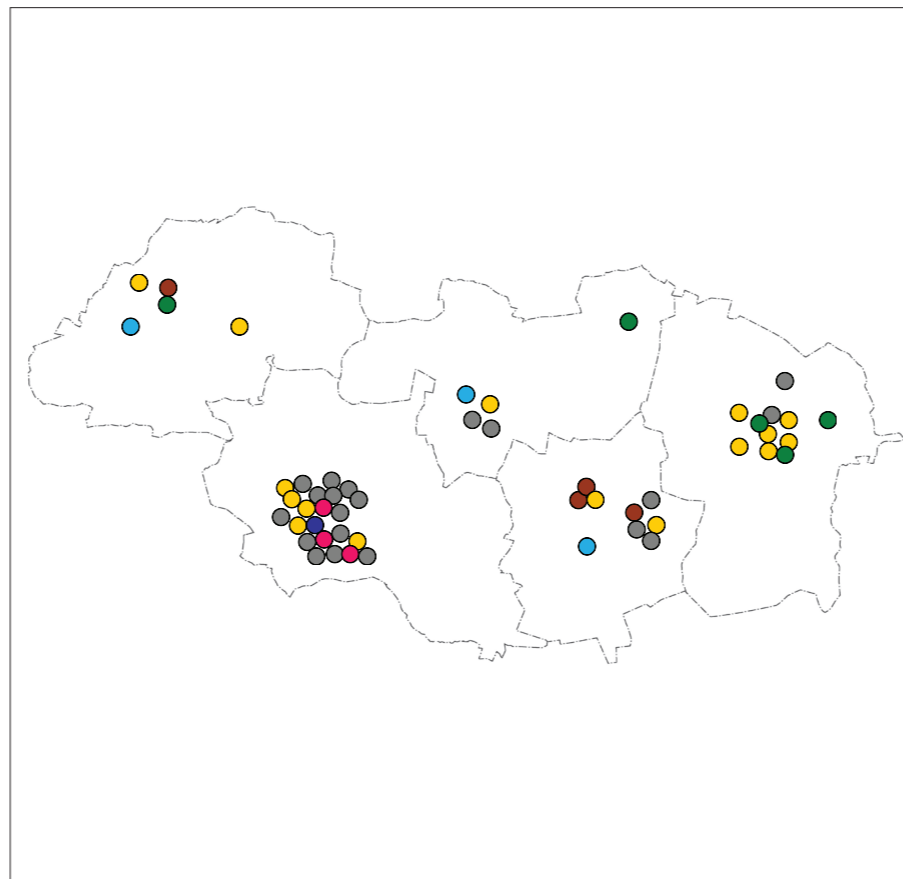
- główne korytarze transportowe / main transportation corridors
- autostrada / motorway
- obszary intensyfikacji rozwoju / areas of intense development
- wzdłuż dróg ekspresowych / along the express routes
- wokół węzłów autostradowych / around motorway junctions
- wzdłuż dróg krajowych / along national routes

Infrastruktura drogowa oraz główne strefy ekonomiczne regionu
Road infrastructure and main economic zones of the region

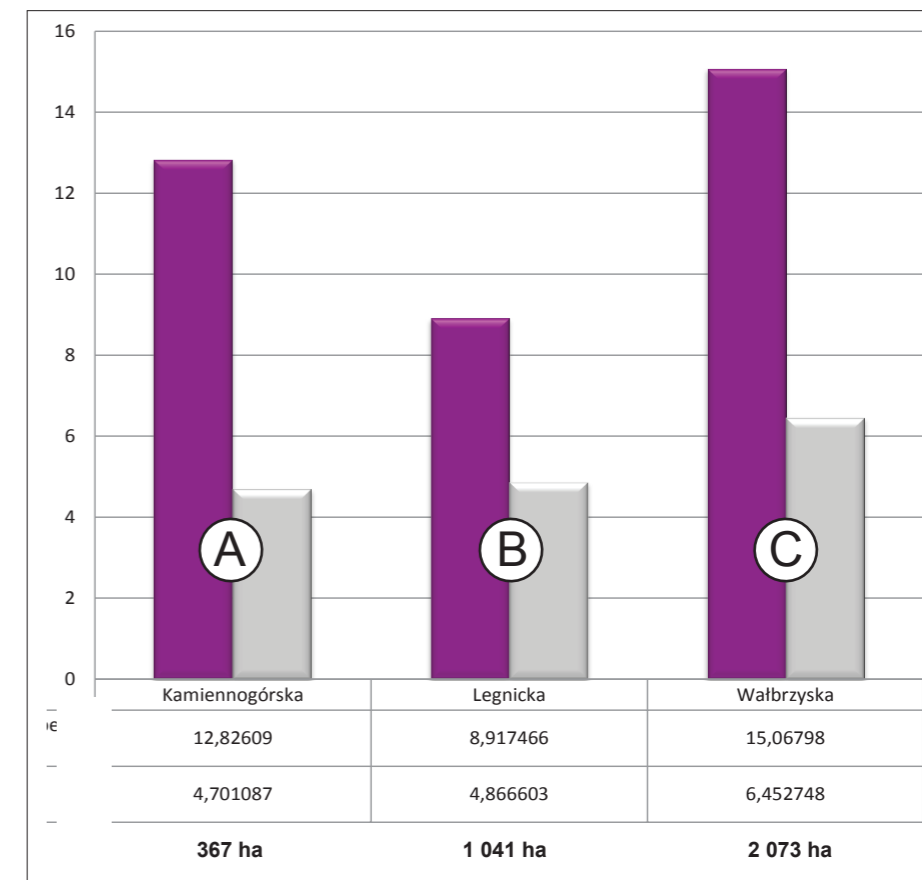
- sieć transportowa / transportation network
- sieć kolejowa / railroads
- planowane połączenie szybkiej kolei (2030) / planned high speed connection (2030)
- autostrady / motorways
- planowane drogi ekspresowe / planned express routes
- drogi krajowe / national roads
- drogi wojewódzkie / voivodeship roads
- strefy ekonomiczne / economic zones

Droga ekspresowa S5, jak wspomniano wcześniej, oznacza poszukiwanie, przez powiat oraz gminy, nowych form współpracy oraz oferty inwestycyjnej, po to by nie stała się ona wyłącznie elementem omijania i tranzytu. Główne korytarze transportowe zawsze stanowią bodziec aktywizacji gospodarczej oraz lokalizacji stref ekonomicznych. W tym kontekście warto poświęcić nieco więcej uwagi na działalność stref ekonomicznych. Tym bardziej, że stanowią one otoczenie gospodarcze Powiatu Rawickiego, w tym funkcjonującej w ramach Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej podstrefy Rawicza o powierzchni 7.05 ha. Interesujący w perspektywie rozwoju Powiatu Rawickiego może być bowiem kierunek myślenia na temat przyszłego rozwoju proponowany w niniejszym opracowaniu dla Rawicza i Miejskiej Górki. Rozwoju rozpatrywanego w szerszym (nie tylko lokalnym) świetle procesów zachodzących w Polsce i Europie ■

Profile działalności gospodarczej w powiecie
Profiles of the economic activities in Rawicz County

- Przemysł drzewny/meblarski / Wood/ furniture industry
- Przemysł spożywczy/gastronomiczny / Gastronomic industry
- Przemysł betoniarski/budowlany/transportowy / Constructional industry
- Przemysł rolniczy/ nasienniczy/ogrodniczy / Agricultural/ Seed industry
- Przemysł agroturystyczny/turystyczny / Agro touristic/ Touristic industry
- Przemysł biurowy/papierniczy/poligraficzny / Paper industry
- Przemysł jubilerski / Jewellery industry

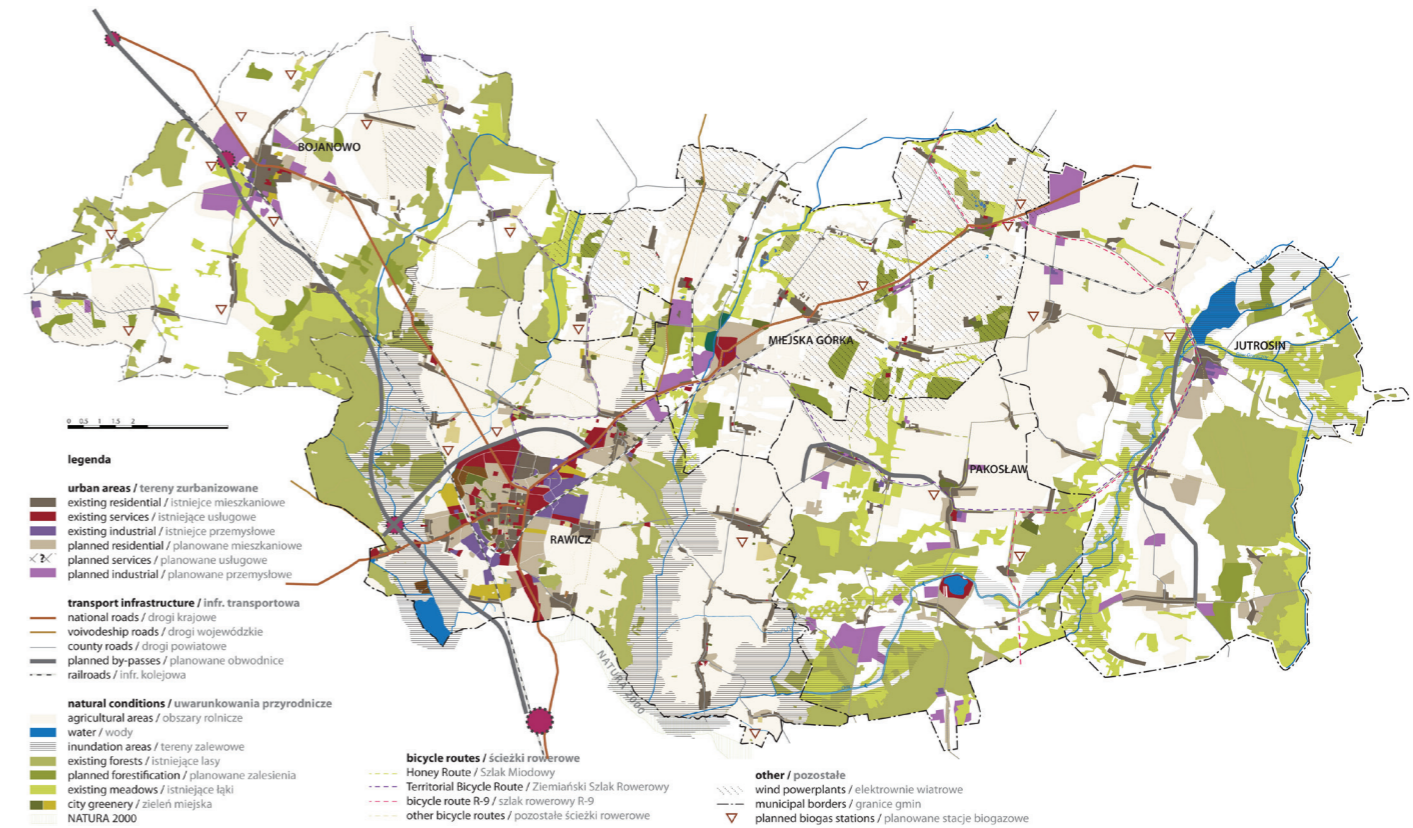
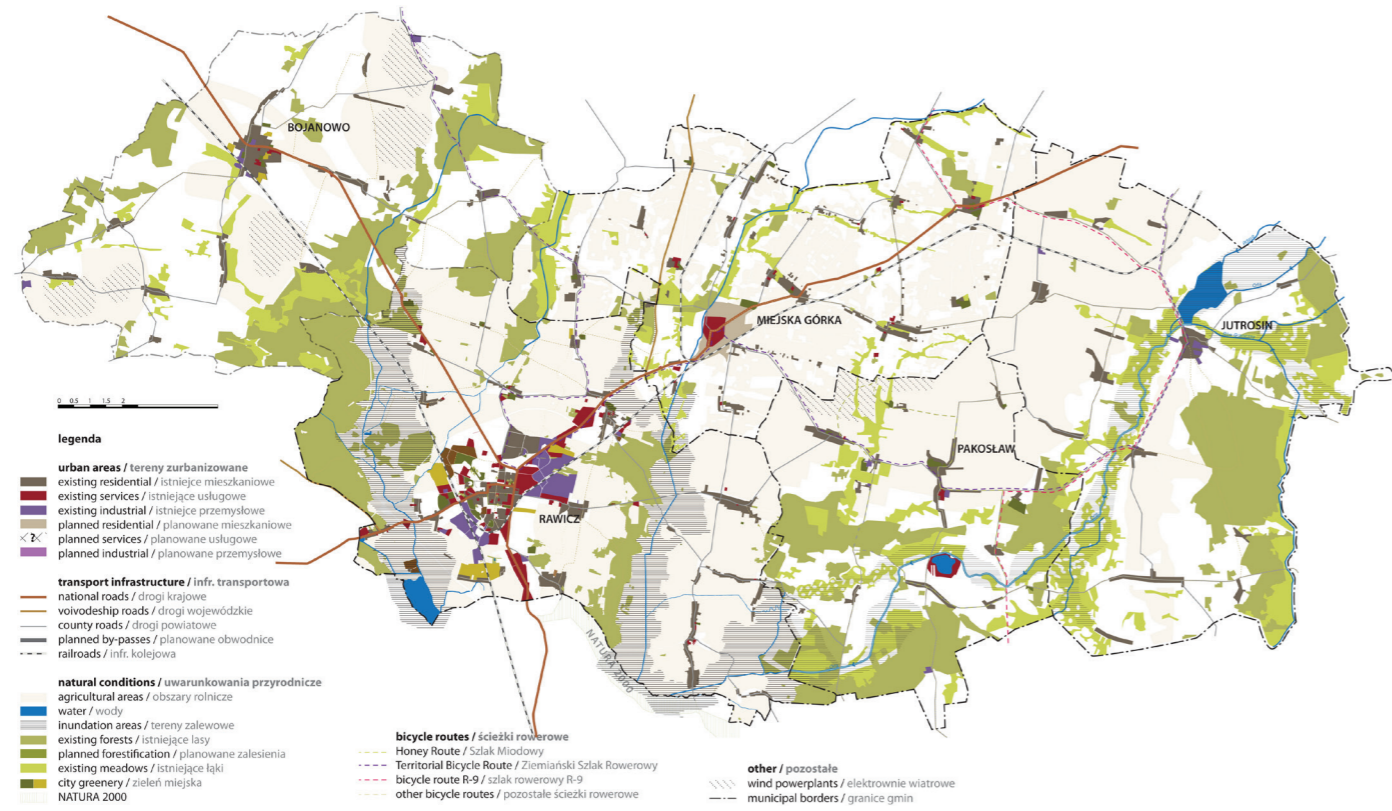
Strefy ekonomiczne wokół Powiatu Rawickiego (2012)
Economic zones around Rawicz County (2012)

- liczba pracowników na 1 ha / number of workers per 1 ha
- wartość inwestycji w mln zł na ha / investment value in mln PLN per ha
- branże wiodące / leading branches
- (A) motoryzacyjna, działalność wydawnicza / automotive, publishing activities
- (B) drzewna, motoryzacyjna / wood, automotive
- (C) motoryzacyjna, spożywcza / automotive, food processing

Rawicka Strefa Ekonomiczna jest podstrefą Wałbrzyskiej Strefy Ekonomicznej o powierzchni 7 ha
Rawicz Economic Zone is a subzone of the Wałbrzych Economic Zone with the surface of 7 ha

Zagospodarowanie przestrzenne powiatu na podstawie 'Studiów'

Spatial development of the county based on 'Studioms'

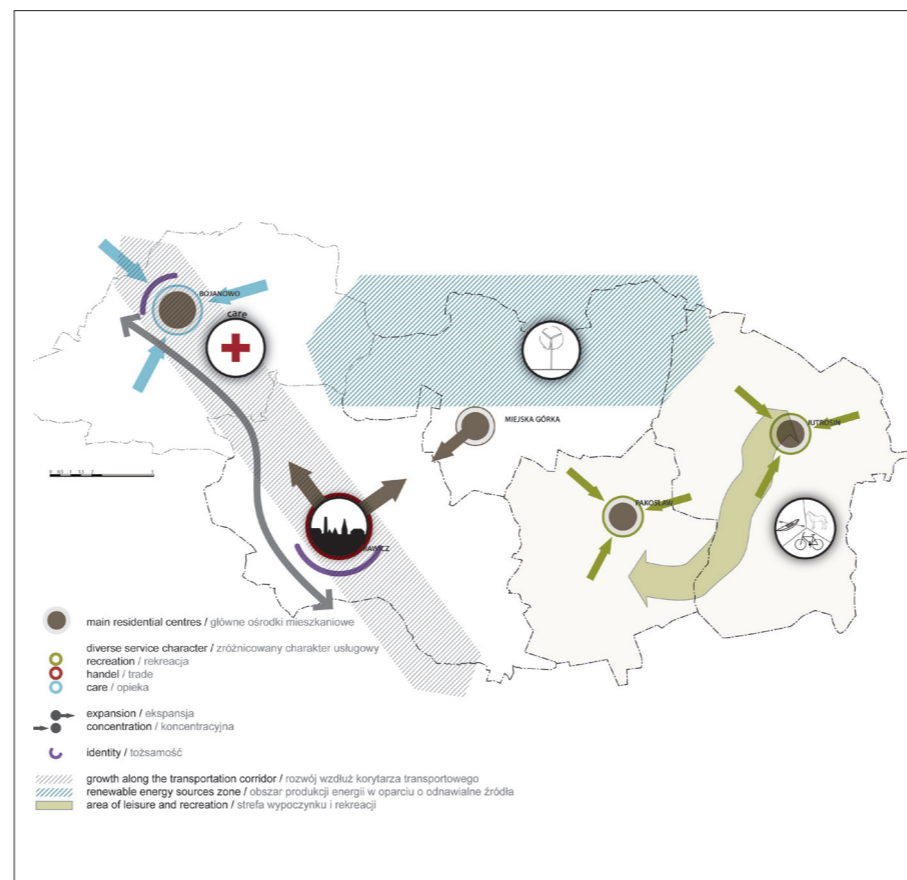
Uwarunkowania oraz kierunki rozwoju

Zestawienie na podstawie studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin Powiatu Rawickiego

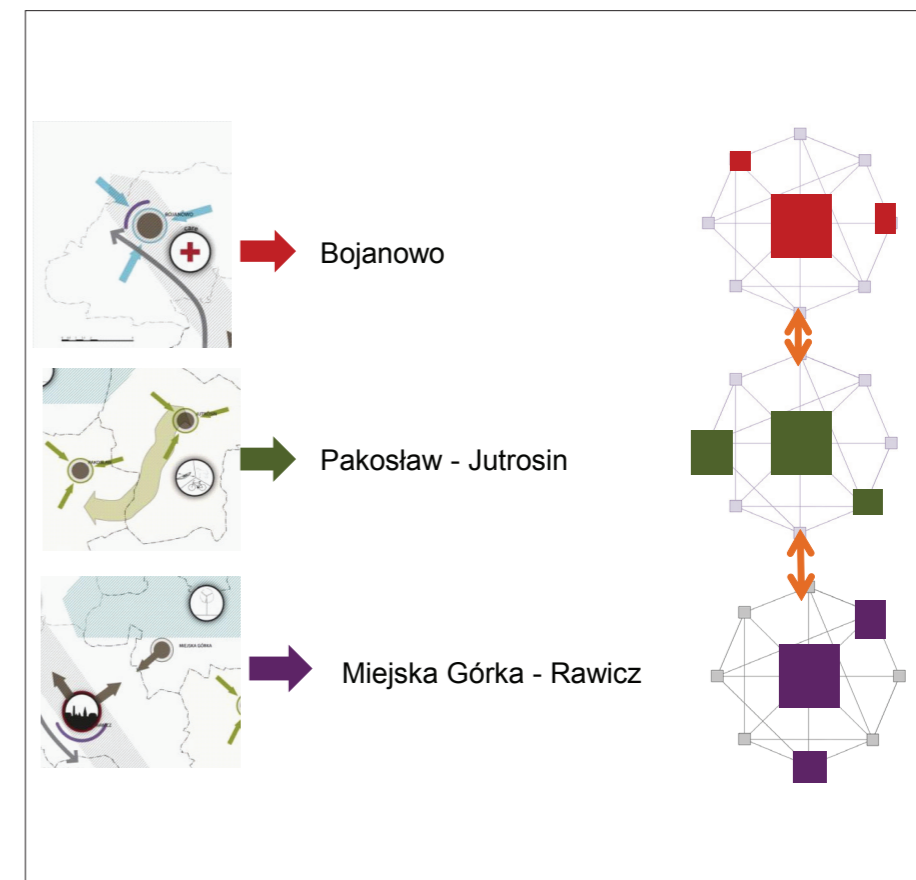
Development conditions and directions

Based on studiums of spatial management conditions and directions of Powiat Rawicki municipalities

Powiat Rawicki, chcąc określić swój wkład w subregionie i regionie oraz planując pod tym kątem działania prorozwojowe, musi wyjść poza skalę wyznaczoną wewnętrznymi granicami administracyjnymi. Po to, by we współpracy z gminami zdecydować, w jakim kierunku powinien być prowadzony jego rozwój. Podobnie jest z samymi gminami. Gminy indywidualnie nie są w stanie zaoferować kompletnego pakietu najwyższej jakości usług odpowiadających oczekiwaniom wszystkim mieszkańców. Powiat i gminy mogą być jednak dla siebie wzajemnie silnikami dla rozwoju wybranych, kluczowych projektów i aktywności na ich terenie, które stanowią będą dopełnienie kompletnej oferty usługowej całego obszaru. Rezygnując tym samym z postawy konkurencyjności na rzecz współpracy, wnosząc do niej to, co jest najlepszym atrybutem każdego z nich. Przy poszanowaniu integralności każdego z samorządów, ważne będzie wypracowanie przez powiat i gminy metod komunikacji oraz działania dla wspólnie wybranych obszarów ich aktywności■

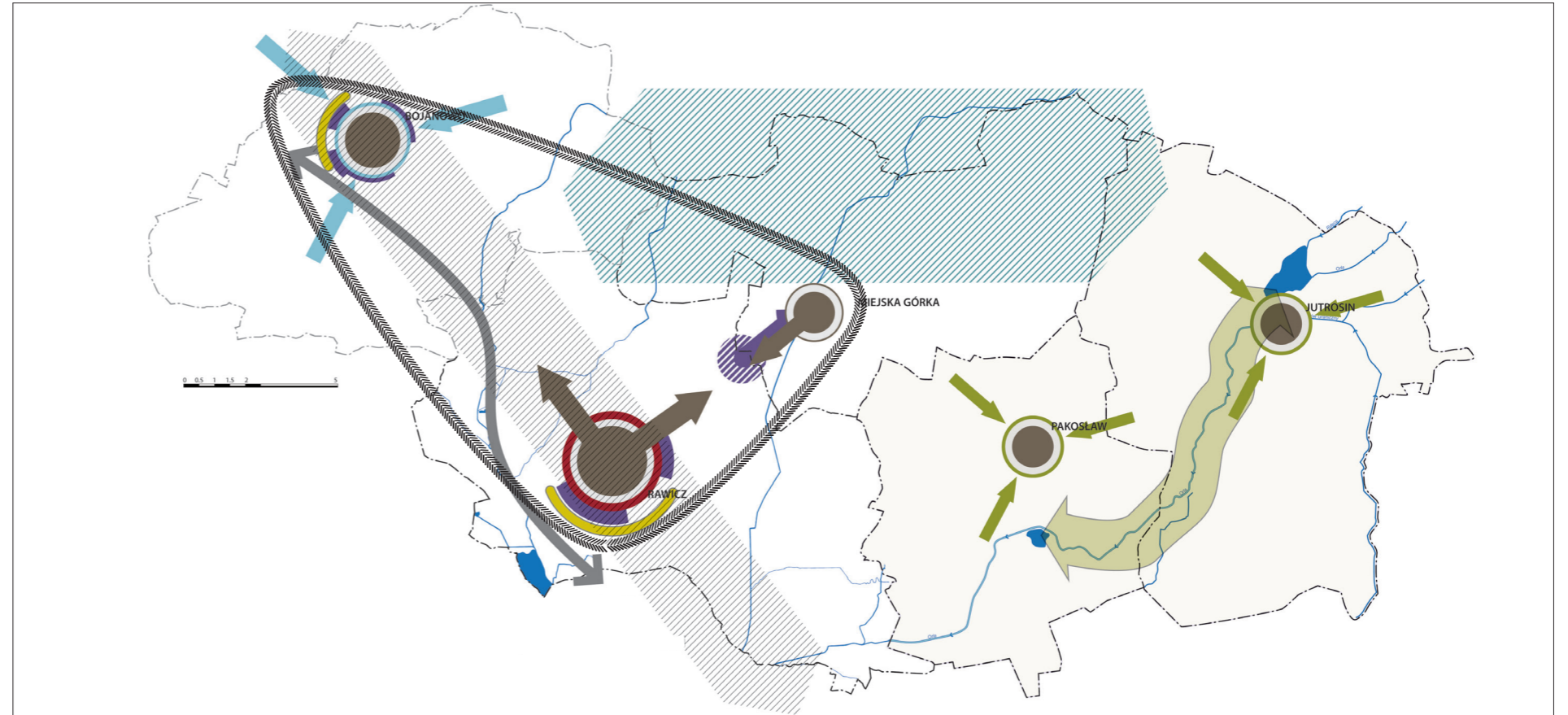

Charakter gmin
Character of the municipalities

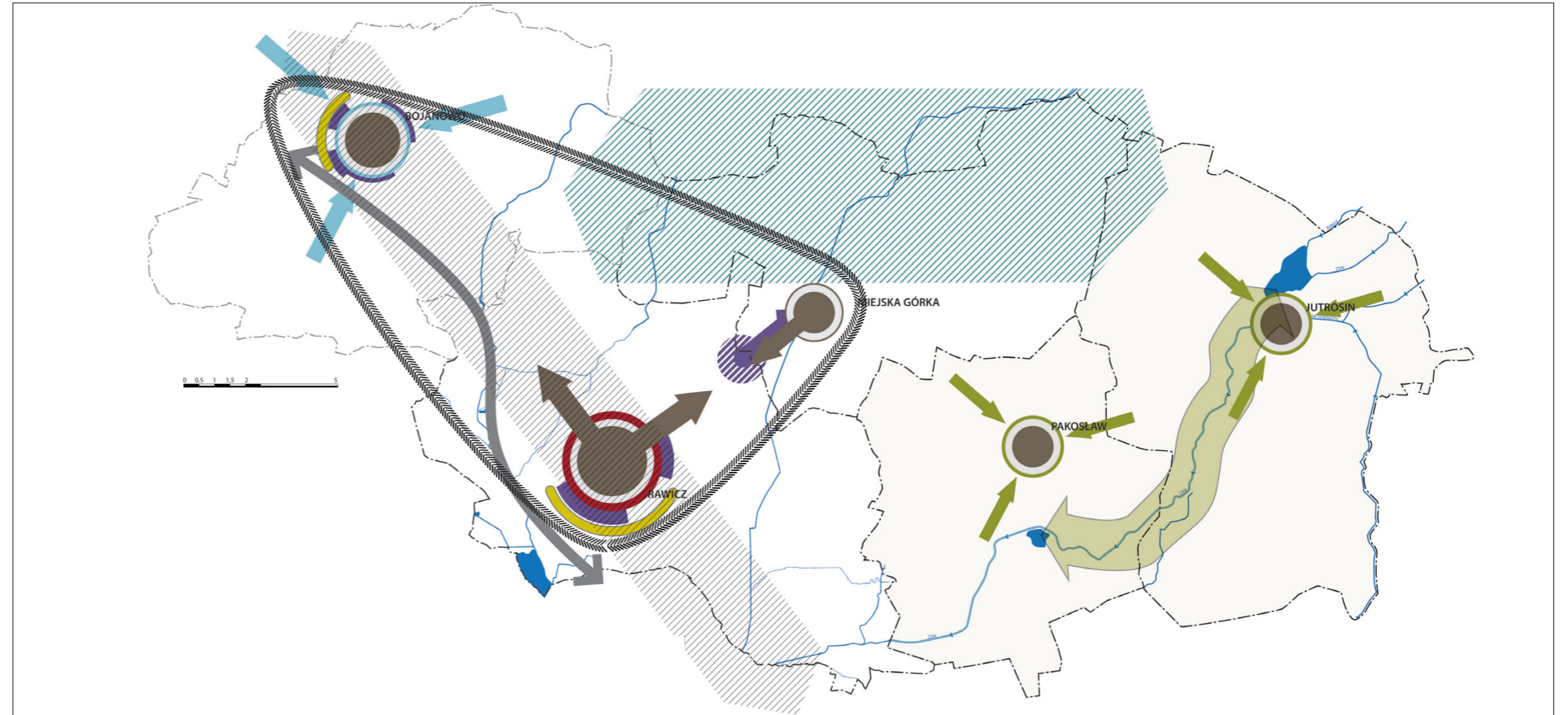
Charakter gmin
Character of the municipalities

Schemat rozwoju gmin w powiecie. Główne kierunki rozwoju Powiatu Rawickiego
 Scheme of the development of municipalities in the county. Main directions of development in the county

- main residential centres / główne ośrodki mieszkaniowe
- diverse activity character / zróżnicowany charakter działalności
- recreation / rekreacja
- trade / handel
- care / opieka
- production / produkcja
- expansion / ekspansja
- concentration / koncentracyjna
- identity / tożsamość
- growth along the transportation corridor / rozwój wzdłuż korytarza transportowego
- renewable energy sources zone / obszar produkcji energii w oparciu o odnawialne źródła
- area of leisure and recreation / strefa wypoczynku i rekreacji

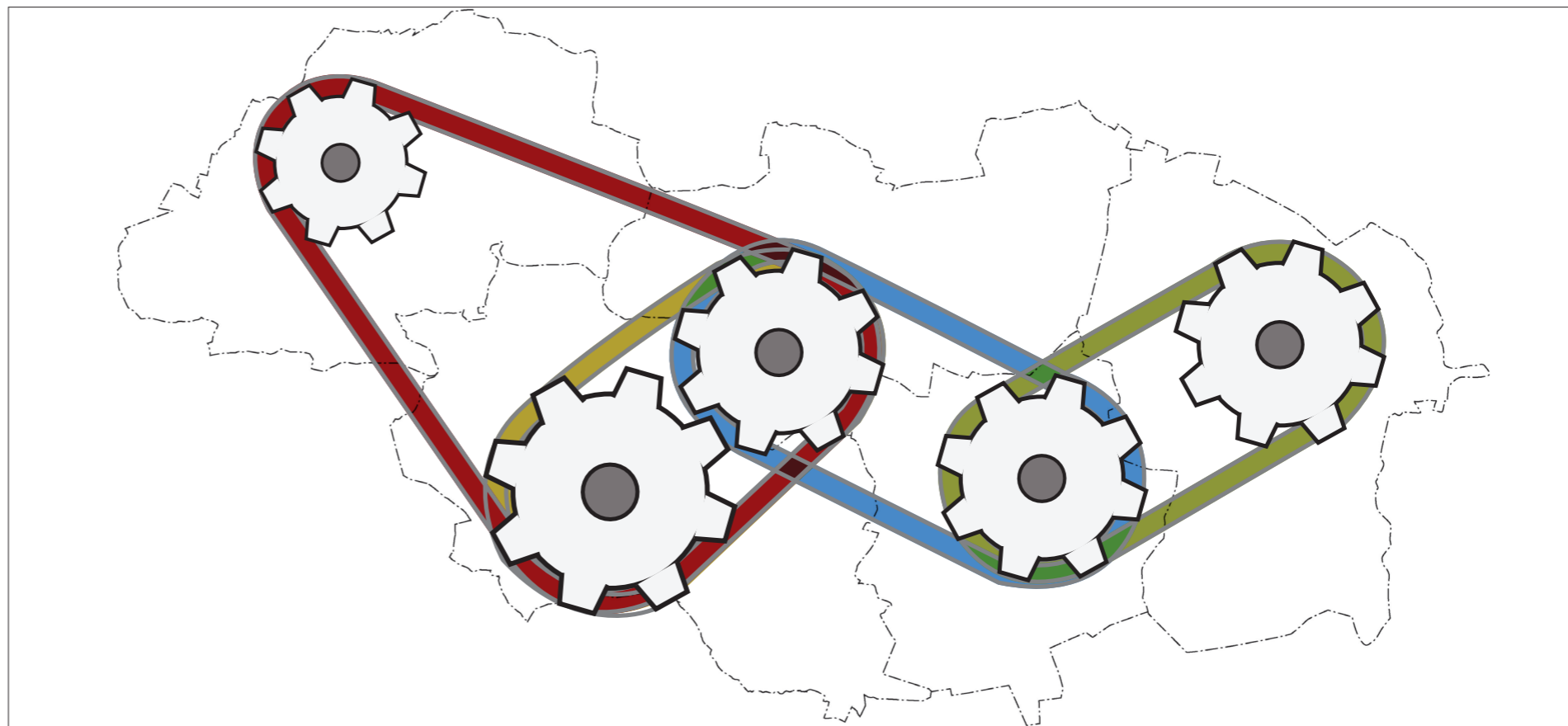

Schemat rozwoju gmin w powiecie. Główne kierunki rozwoju Powiatu Rawickiego
Scheme of the development of municipalities in the county. Main directions of development in the county

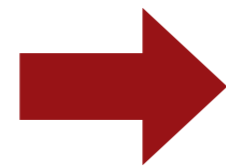
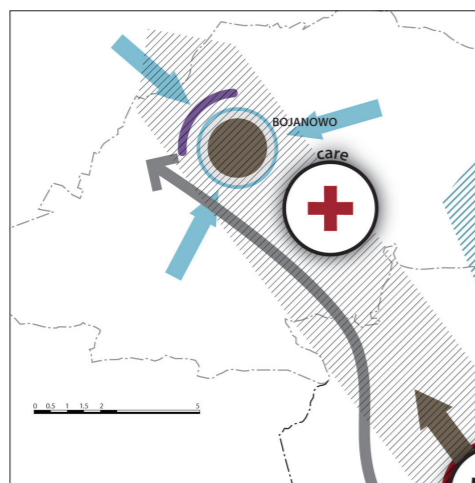
- main residential centres / główne ośrodki mieszkaniowe
- diverse activity character / zróżnicowany charakter działalności
- recreation / rekreacja
- trade / handel
- care / opieka
- production / produkcja
- expansion / ekspansja
- concentration / koncentracyjna
- identity / tożsamość
- growth along the transportation corridor / rozwój wzdłuż korytarza transportowego
- renewable energy sources zone / obszar produkcji energii w oparciu o odnawialne źródła
- area of leisure and recreation / strefa wypoczynku i rekreacji

Profil gospodarczy Powiatu Rawickiego, poprzez który będzie mógł być rozpoznawalny, zachowując jednocześnie jego tożsamość jako obszaru rolniczego, zielonego i jednocześnie otwartego na nowoczesny rozwój, to profil który uwzględnia:

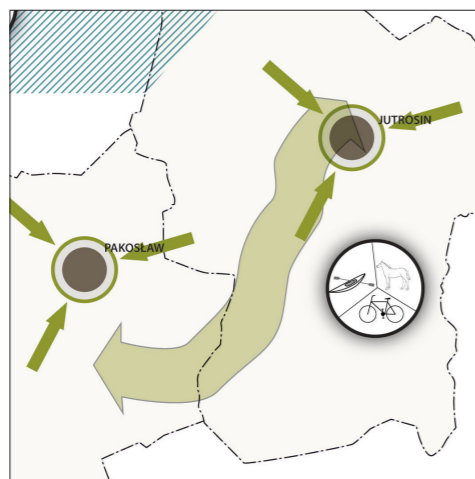
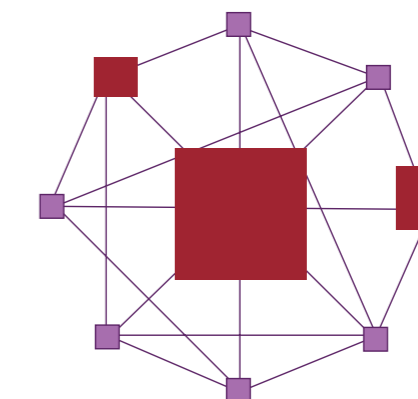
1. **ZMIENIAJĄCE SIĘ SPOŁECZEŃSTWO**, postępujący wzrost oczekiwań społecznych wobec jakości życia, przestrzeni publicznej, usług społecznych, ujętych w wielopokoleniową ofertę łączącą w sobie dobrą edukację, praktykę, opiekę medyczną, mieszkania oraz dobrze zorganizowaną rekreację i wypoczynek.
2. **ROLNICZY CHARAKTER OBSZARU POWIATU**, umożliwiający utrzymanie, bądź odzyskanie jego funkcji gospodarczej w połączeniu z rozwojem nowoczesnych technologii, w tym powiązanych z produkcją energii odnawialnej, rozwojem sektora nowoczesnych usług, uwzględniający rosnącą świadomość i wymagania związane z ochroną środowiska, ekologią i pozyskiwaniem surowców naturalnych.
3. **POTRZEBĘ STWARZANIA WARUNKÓW DLA ROZWOJU MŚP**, zdrowe małe i średnie firmy, które czują się związane z danym obszarem pełnią, w trudnym ekonomicznie czasie, ważną rolę w podtrzymywaniu trwałego funkcjonowania jego gospodarki. Uzależnienie od kilku dużych inwestorów powoduje dużą wrażliwość i wahania lokalnej ekonomii w obliczu zmian, co odbija się na stabilności rozwoju całego obszaru. Wiele samorządów rywalizuje między sobą w obszarze przyciągania inwestorów. Warto w takiej sytuacji postawić pytanie, czy firmy decydujące się na lokalizację np. ze względu na minimalną różnicę cen gruntów, preferencje podatkowe, położenie względem powiązań komunikacyjnych będą miały trwałe i wartościowy wpływ na rozwój obszaru? Małe i średnie firmy są bardziej skłonne do długotrwałych i wartościowych inwestycji, a wyznacznikiem ich związania z danym terenem jest nie tyle cena gruntu, co jakość życia, dostępność usług, perspektywy rozwoju danego obszaru.

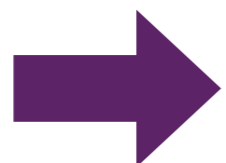
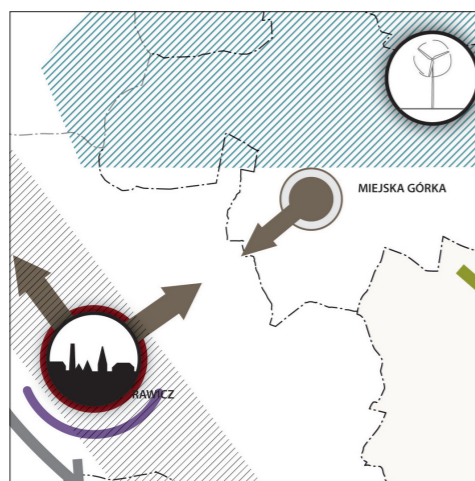
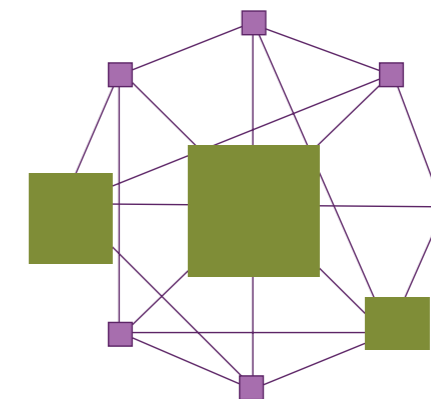
W oparciu o tak postrzegany profil rozwoju Powiatu Rawickiego mogą kształtować się na jego obszarze nowe formy aktywności gospodarczej, nowe formy użytkowania terenu, zagospodarowywania obiektów, oferty edukacyjnej oraz rozwoju lokalnego rynku pracy. Sam Program Rozwoju powiatu Rawickiego stanowić ma podstawowy krok w kierunku wypracowania spójnej polityki w tych obszarach również z dużym naciskiem na dobre zaprojektowanie przestrzeni dla rozwoju tych działań.

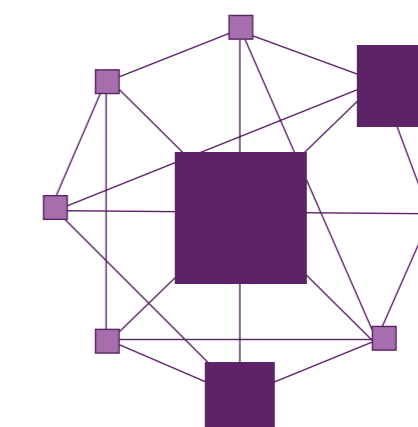
1
BOJANOWO

2
PAKOSŁAW- JUTROSIN

3
MIEJSKA GÓRKA - RAWICZ

1

INTEGRACJA PRZESTRZENI FUNKCJONALNYCH MIASTA NOWOCZESNA EDUKACJA, PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ, MIESZKANIA, OPIEKA

*INTEGRATION OF THE FUNCTIONAL AREAS IN THE CITY
MODERN EDUCATION, ENTREPRENEURSHIP, HOUSING, CARE*

Centrum Bojanowa (Rynek) oraz układ przylegających ulic (pomimo ingerencji jaką jest przecinająca centrum droga krajowa nr 5 z intensywnym ruchem tranzytowym) reprezentuje w miarę zachowaną strukturę funkcjonalno – przestrzenną. Jednak obszar ten wymaga pilnego podjęcia prac rewitalizacyjnych. Powinny one zdecydowanie wykraczać poza działania tylko estetyzujące miasto i podążać w kierunku stopniowo oraz konsekwentnie prowadzonego procesu wprowadzania i rozwoju nowych funkcji centrotwórczych, ożywiających gospodarczo i społecznie jego przestrzeń.

Bojanowo w perspektywie rozwoju infrastruktury drogowej S5 zyskać może na znaczeniu jako brama wjazdowa do powiatu. Może też stracić, jeżeli nie przygotuje odpowiedniego programu działań. Wiąże się to z już wcześniej poruszonym zagadnieniem tzw. ryzyka omijania lokacji miejskich wskutek rozwoju nowych (ekspresowych) układów drogowych w otoczeniu małych miast. Jeżeli nawet S5 przyczyni się do rozwoju, w jej bezpośrednim otoczeniu, funkcji ekonomicznych, ich wpływ na funkcjonowanie miasta nie będzie jednak wystarczający i stabilny, by w dłuższym okresie stanowić podstawę dla rozwoju jego własnej, lokalnej ekonomii. Dlatego zasadniczy w tym procesie będzie dobrze przemyślany rozwój koncentrujący się na lokowaniu w centrum Bojanowa aktywności o ważnych funkcjach ponadlokalnych ■

Trzy obszary aktywności w centrum Bojanowa
Three areas of activity in the centre of Bojanowo

Trzy wyznaczniki rozwoju miasta
Three indicators for the city's development

Analizując kontekst społecznych, przestrzennych i ekonomicznych uwarunkowań rozwoju Powiatu Rawickiego, zwrócono uwagę na czynniki, które determinować powinny profil usług rozwijanych na jego obszarze w przyszłości. Wśród nich znalazły się obecne i przyszłe procesy demograficzne oraz potrzeba otwartości na nowe, innowacyjne projekty biorące pod uwagę m.in. zmieniające się społeczeństwo, wielopokoleniowość oferty oraz działania na rzecz aktywnego i zdrowego starzenia się. Zmiany demograficzne wyznaczają bowiem nową, jeszcze ważniejszą i daleko wykraczającą poza wyłącznie funkcje opiekuńcze, rolę instytucji publicznych. Rola ta przekładać się może na nowy kierunek rozwoju powiatu i gmin w obszarze projektów z zakresu integracji społecznej, wzmacniający w dłuższym okresie również ich lokalną ekonomię, zwłaszcza w sytuacji zaangażowania do współpracy partnerów prywatnych.

W tym kontekście rozważany jest przyszły rozwój Bojanowa. Wypracowanie spójnej polityki rozwojowej dla Bojanowa oraz dobre zaprojektowanie przestrzeni dla rozwoju działań łączących w sobie: usługi społeczne z zakresu ochrony i promocji zdrowia, nowoczesną i odpowiadającą potrzebom rynku edukację, infrastrukturę społeczną (np. przedszkole, ośrodek rehabilitacyjny, centrum animacji kulturalnej dla osób starszych itp.), dobrej jakości mieszkalnictwo z funkcją opiekuńczą dla osób starszych i niepełnosprawnych oraz ich rodzin, mieszkania dla kadry zapewniającej dostarczanie tych usług, może budować wizerunek miasta w przyszłości. Tak samo jak całego powiatu. Przestrzenne i funkcjonalne fundamenty pod rozwój takich form działalności miasto już posiada. W oparciu o tak postrzegany rozwój mogą na obszarze miasta kształtować się nowe formy aktywności gospodarczej, nowe formy użytkowania terenów, zagospodarowywania obiektów, oferta edukacyjna oraz rozwój lokalnego rynku pracy ■

Koncentracja rozwoju nowych funkcji powinna mieć miejsce w otoczeniu najważniejszych nośników strukturalnych Bojanowa, do których poza Rynkiem należą: zabudowa zakładów browarniczych (teren oznaczony na rysunku nr 1), kompleks zabudowy powięziennej wraz z terenami przyległymi (teren oznaczony na rysunku numerem 2), obszar szkoły rolniczej (teren oznaczony na rysunku nr 3). Stanowią one szansę dla rozwoju na obszarze miasta nowych form usług, czerpiących swoją inspirację z tego, co stanowiło już w przeszłości swego rodzaju wizytówkę Bojanowa i Powiatu Rawickiego - wspomniane zakłady browarnicze z produkcją rozpoznawalnej na rynku oraz popularnej marki piwa czy posiadający wysoką renomę w zakresie kształcenia Zespół Szkół Rolniczych. Zważywszy na tą historyczną rozpoznawalność, tereny te stanowią dobrą bazę dla realizacji projektów integrujących w skali miasta i powiatu dobrej jakości funkcje usługowe publiczne i komercyjne. Planowane projekty prowadzić powinny również do stworzenia dobrej jakości przestrzeni, która może zdefiniować przyszły charakter Bojanowa jako miasteczka oferującego możliwości dla rozwoju ważnych funkcji ponadlokalnych w dobrze zaaranżowanym, przyjaznym i zadbanym otoczeniu.

Z punktu widzenia ekonomicznego, aktywności skupione na tych terenach dzisiaj, jak i te, które będą się mogły rozwijać tam w przyszłości wymagają podjęcia działań wspierających rozwój jak najlepszej oferty usług czy produktów, najlepiej wzajemnie powiązanych (tzw. spin-off rozwoju). Pod kątem przestrzennym, lokalizacja tych terenów w przestrzeni Bojanowa, stan ich zagospodarowania, otoczenie, wzajemne powiązanie układem ulic wyraźnie definiują najważniejszy obszar działań w mieście - strefę priorytetowych projektów dla przyszłości Bojanowa. W aspekcie komunikacji społecznej, struktura własnościowa tych terenów wskazuje na pierwszych, kluczowych partnerów tych działań, do których należą: miasto, powiat, szkoła rolnicza, zakłady browarnicze (nowy właściciel).

Dążenie do wyraźnego określenia funkcji wytypowanych terenów ułatwia ich integrację przestrzenną, społeczną i kulturową. Istotę tego podejścia stanowi tutaj rozwój widziany nie tylko jako przekształcenie konkretnej przestrzeni Bojanowa, ale idący z nim w parze rozwój społeczno – gospodarczy, podnoszący jakość życia w mieście i zaspokajający pilne potrzeby społeczności, nie tylko lokalnej. Tworzy się tym samym przestrzeń zarówno dla nowych inwestycji miejskich, podnoszących jakość przestrzeni publicznych (np. nowe połączenia zieleni, pieszy bulwar, ścieżka rowerowa), jak i inwestorów rynku nieruchomości (nowa zabudowa mieszkaniowa

Propozycja funkcjonalnego rozwoju poszczególnych terenów
Proposition of the functional development of each area

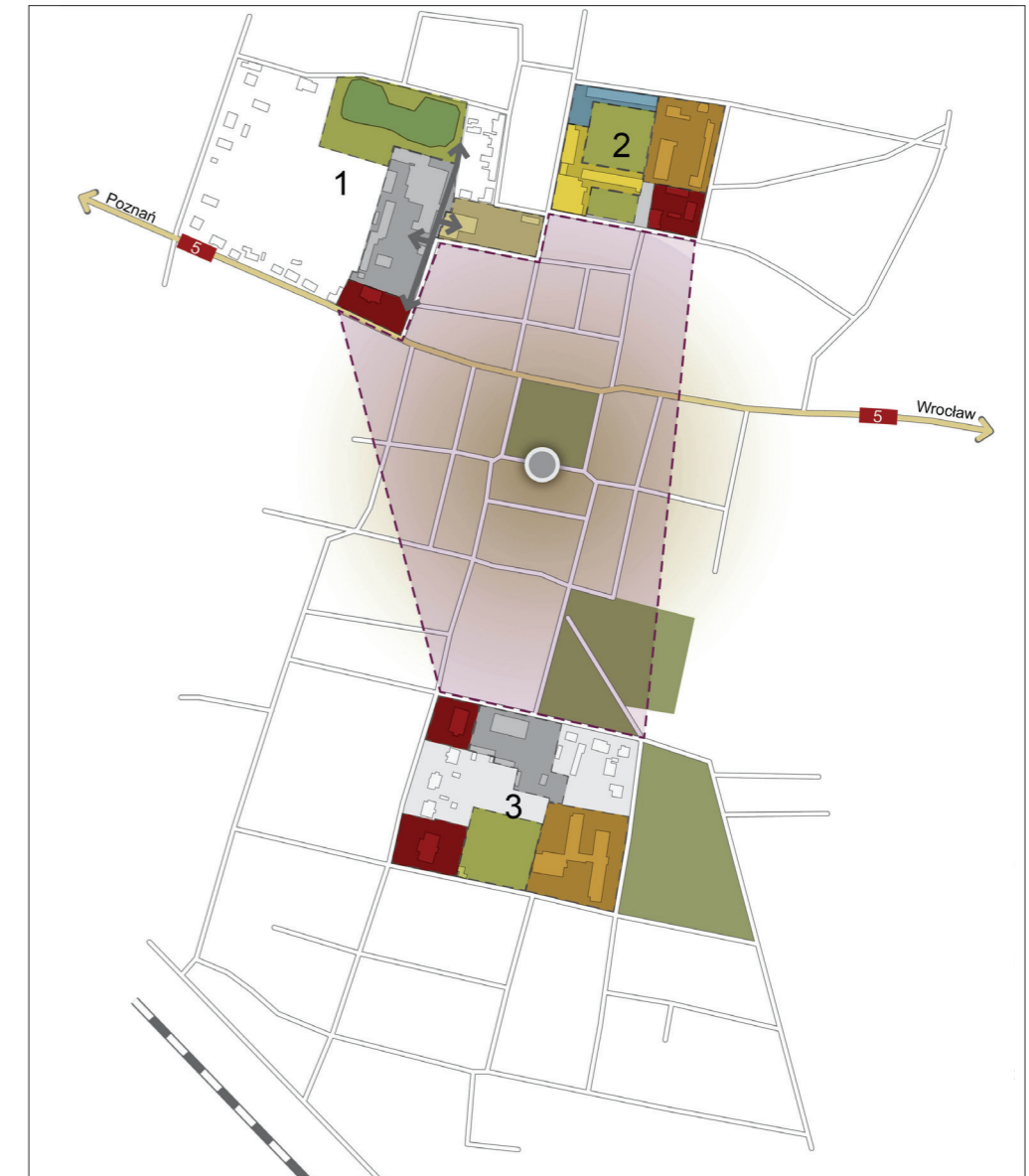
legenda:

- obszar centrum miasta / area of the city centre
- 3 schematy rozwoju / 3 development schemes
- rozwój funkcjonalny / functional development
- usługi / services
- tereny produkcyjne / production areas
- obszary zieleni / green areas
- pozostałe / other

Reasumując, rozwój Bojanowa w kierunku ośrodka oferującego tak wyspecjalizowany pakiet usług z zakresu integracji społecznej, stanowić może jeden z elementów tzw. lokalnej oferty usług komplementarnych oferowanych przez okoliczne gminy (Jutrosin – Pakosław: wypoczynek, rekreacja, sport; Rawicz: ośrodek administracyjny, usługi medyczne – szpital, zaplecze dla MSP).

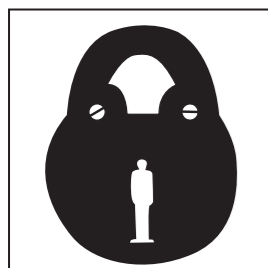
Bojanowo na bazie tego, co już posiada musi wypracować nowe koncepcje projektów, na tyle silne, zróżnicowane i atrakcyjne, byłączyć w sobie wszystko to, co miasto, chcąc zbudować swój nowy status, może i powinno zaoferować mieszkańcom powiatu w przyszłości. Miarą skuteczności podejmowanych działań, powinien być szeroki zakres oddziaływania (powiat, subregion), atrakcyjność i jakość oferty, dobre zaplecze edukacyjne i praktyczne, rozwój lokalnych firm. Łączenie użytkowania komercyjnego i publicznego w zakresie rozwoju oferty kulturalno-społecznej, rekreacyjnej, opiekuńczej, mieszkaniowej i edukacyjnej, wydaje się być najlepszym połączeniem dla rozpatrywanych przestrzeni. Funkcje przewidziane dla tych projektów mają zasięg ogólnospołeczny i ponadlokalny. Stanowią też dobry przykład na wartościowe zagospodarowanie przestrzeni w granicach terenów zurbanizowanych. Nie bez znaczenia będzie tutaj otwarta komunikacja z lokalnymi i zewnętrznymi przedsiębiorcami zainteresowanymi włączeniem w tę inicjatywę miasta i powiatu ■

Propozycja funkcjonalnego rozwoju poszczególnych terenów
Proposition of the functional development of each area

legenda:

- obszar centrum miasta / area of the city centre
- 3 schematy rozwoju / 3 development schemes
- rozwój funkcjonalny / functional development
- usługi / services
- tereny produkcyjne / production areas
- obszary zieleni / green areas
- pozostałe / other

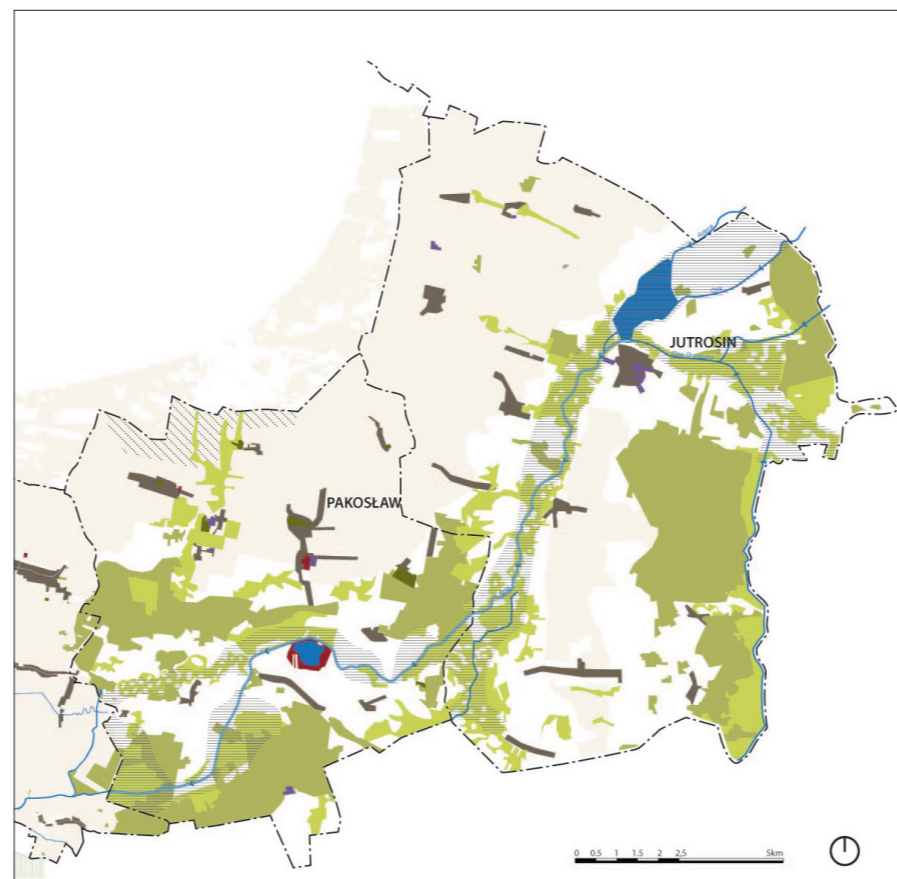
człowiek kluczem do rozwoju
man as a key for development

2

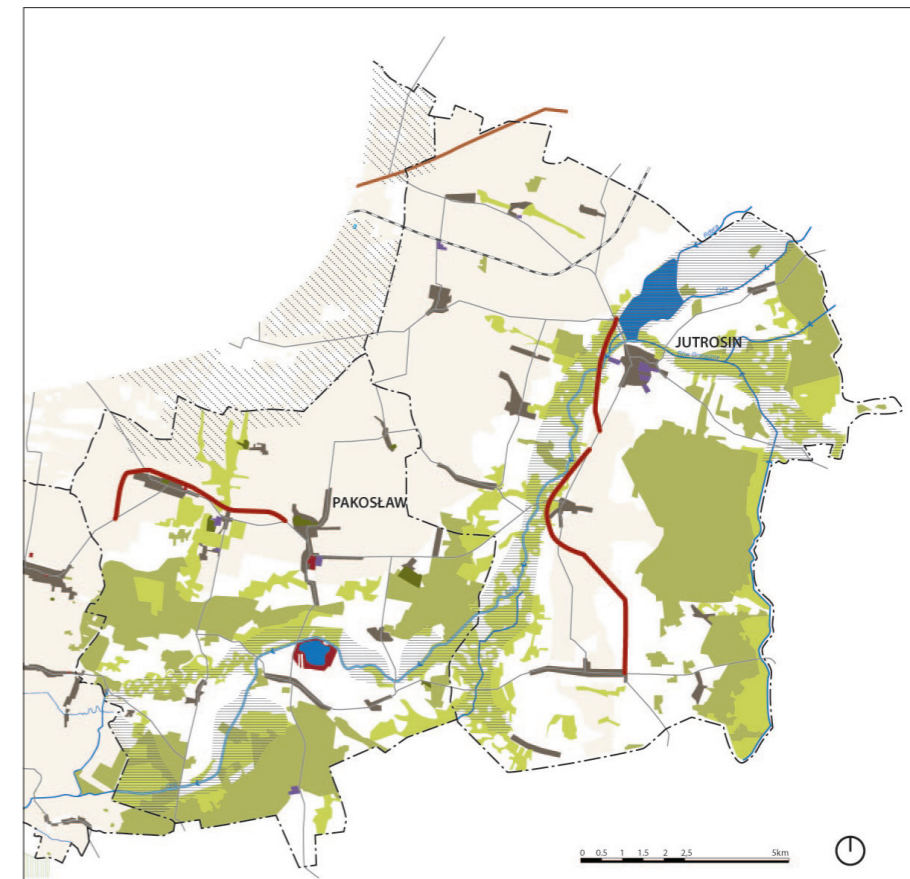
CZTERY PORY ROKU - REGIONALNA OFERTA TURYSTYCZNO-WYPOCZYNKOWA

FOUR SEASONS - REGIONAL TOURIST AND RECREATION OFFER

Podstawowe działanie dla gmin Pakosław i Jutrosin dotyczy budowania turystyczno-wypoczynkowego i rekreacyjnego pakietu usług. Główny potencjał wspomnianych gmin skupia się wokół dwóch czynników: lokalizacji w bezpośrednim sąsiedztwie Parku Krajobrazowego Dolina Baryczy i możliwości atrakcyjnego wykorzystania dwóch zbiorników wodnych w Pakosławiu i Jutrosinie oraz zielonego ciągu wzdłuż rzeki Orli. Aktualnie głównym sektorem gospodarki obu gmin jest rolnictwo uzupełnione o przetwórstwo spożywcze. Peryferyjna lokalizacja gmin sprawia, że rozwijają się one w sposób, który pozwala na zachowanie ich typowo lokalnego charakteru, atmosfery otoczenia wsi, klimatu małych miast. Połączenie rozwoju gmin Pakosław i Jutrosin wokół wspólnego programu usług, wykorzystujących ich uwarunkowania, stwarza szansę na wzmocnienie atrakcyjności tych obszarów oraz ukształtowanie ich czytelnego charakteru w przyszłości. To również szansa włączenia małych, otaczających je wsi w jedną sieć oferty rekreacyjnej, turystycznej i wypoczynkowej. Utrzymanie wspomnianej integralności krajobrazu, wartości kulturowych oraz atrakcyjności wsi i okolicy decydować będzie w pewnej mierze o popularności i atrakcyjności tej oferty w przyszłości ■

Natura + mieszkalnictwo
Nature + housing

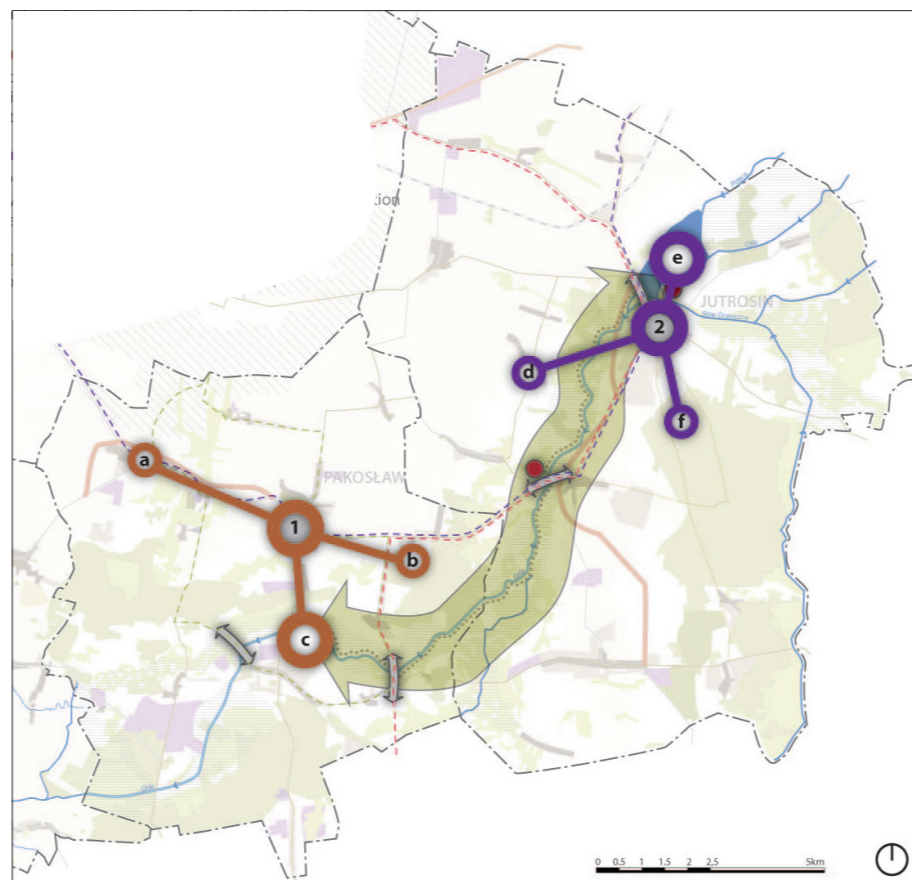

Natura + mieszkalnictwo + infrastruktura
Nature + housing + infrastructure

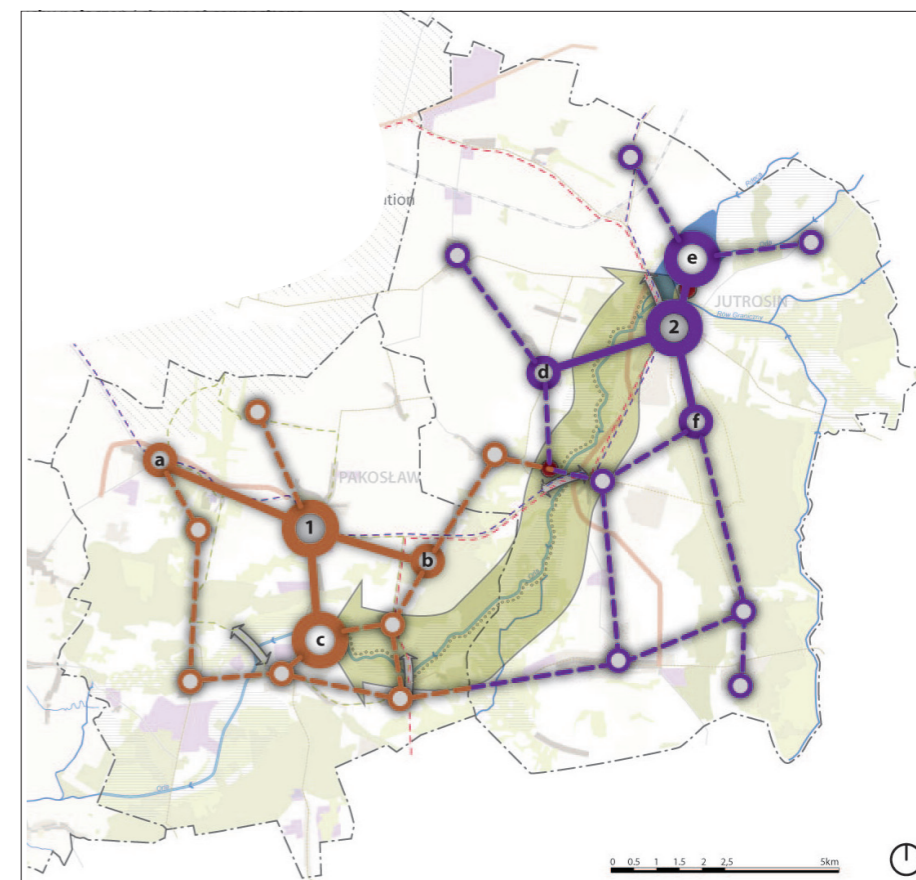
- urban areas / tereny zurbanizowane**
- existing residential / istniejące mieszkaniowe
  - existing services / istniejące usługowe
  - existing industrial / istniejące przemysłowe
  - planned residential / planowane mieszkaniowe
  - planned services / planowane usługowe
  - planned industrial / planowane przemysłowe
- transport infrastructure / infr. transportowa**
- national roads / drogi krajowe
  - voivodeship roads / drogi wojewódzkie
  - county roads / drogi powiatowe
  - planned by-passes / planowane obwodnice

- natural conditions / uwarunkowania przyrodnicze**
- agricultural areas / obszary rolnicze
  - water / wody
  - inundation areas / tereny zalewowe
  - existing forests / istniejące lasy
  - planned forestification / planowane zalesienia
  - existing meadows / istniejące łąki

Zbiorniki wodne w Pakosławiu i Jutrosinie oraz ich otoczenie w miarę ich zagospodarowywania stanowiąc będą ważne w strukturze Powiatu Rawickiego zielone tereny otwarte, pozostające w bezpośredniej relacji z wodą (obszary rekreacji wodnej). Rozwój infrastruktury na tych obszarach w przyszłości powinien wspierać i promować ekologiczne wzory aktywności turystycznej. Należy chronić je przed rozwojem aktywności niewpisujących się, zarówno w kontekst przestrzenny, jak i pożądaną kierunek rozwoju. Przystosowanie ich do funkcji rekreacyjno-wypoczynkowych oraz powiązanie ich oferty z ofertą otoczenia gmin ma swoje ekonomiczne, społeczne i przestrzenne uzasadnienie. W ramach odpowiednich projektów tworzona zostaje bowiem nowa przestrzeń w strukturze powiatu, która może stać się jednym z elementów jego tożsamości. Przestrzeń ta, to również nowe miejsce spotkań, budowania więzi społecznych, rozwoju lokalnej ekonomii, integracji środowisk na rzecz inicjatyw sportowo-rekreacyjnych i turystycznych. Stwarza to podstawę do szeregu wspólnych działań w zakresie promocji, współpracy instytucji gminnych, koordynacji rocznego programu wydarzeń, ale też działań bardziej formalnych. Wśród nich wymienić warto działania na rzecz wspólnej strategii rozwoju, programów środowiskowych, szerszej skali konsultacji działań planistycznych w ramach studiów czy miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego■

Sieć połączeń lokalnych wokół zbiorników wodnych
/ Local networks around water reservoirs

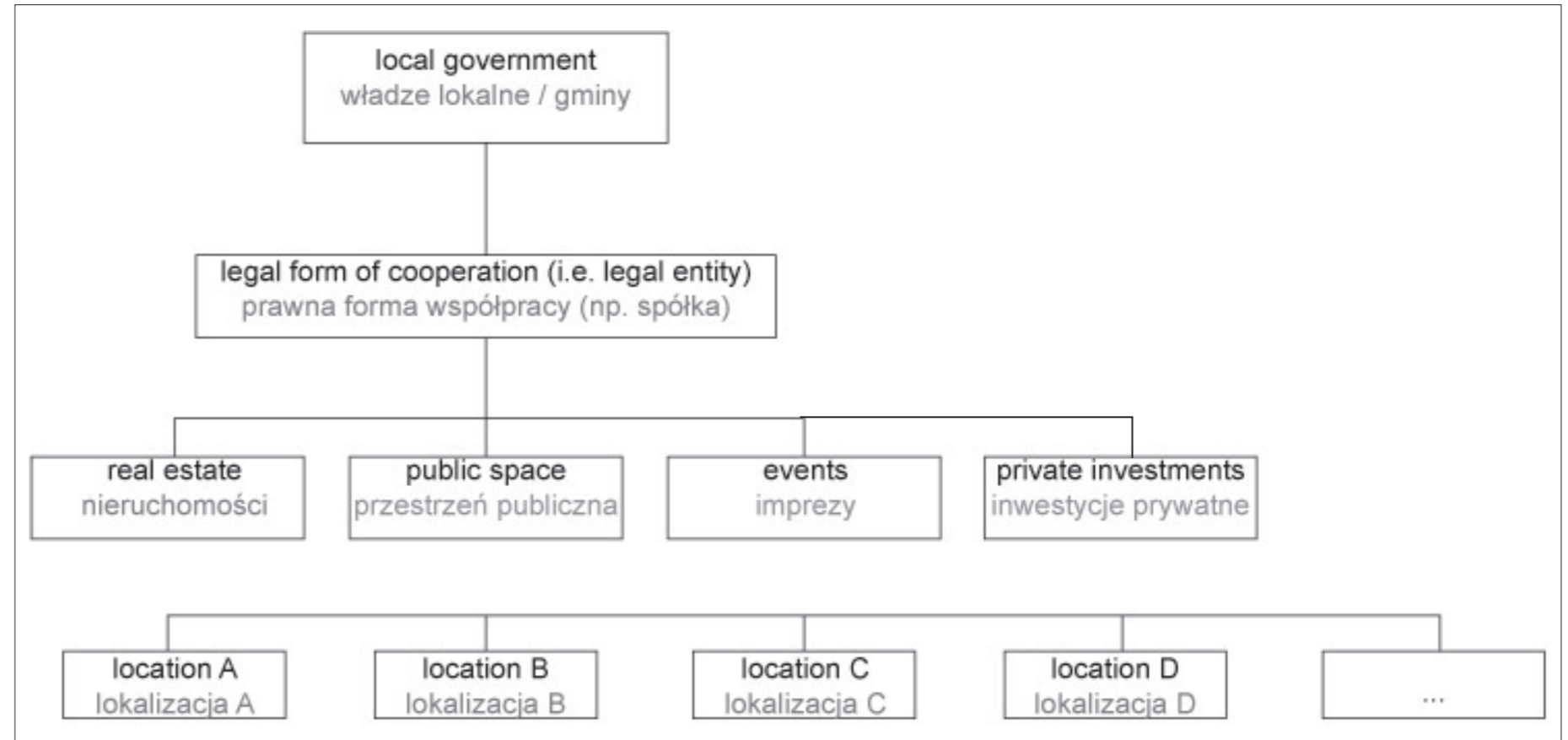
Rozwój sieci - lokalna oferta rekreacyjna i turystyczna
Network development - local recreational and tourist offer

Przestrzenne uwarunkowania rozwoju turystyczno-wypoczynkowego. Kierunki strategii działania

Spatial conditions for the touristic & recreational development. Directions of the action strategy

Wspólne działania Jutrosina i Pakosławia powinny zasnadać się na spójnej koncepcji funkcjonalno-przestrzennej zagospodarowania obydwu zbiorników wodnych oraz ich otoczenia, tym bardziej, że są to nowopowstałe inwestycje hydrologiczne. Istotne jest by wizja urbanistyczna postrzegana była, nie tylko jako podstawa uatrakcyjnienia tych terenów, ale także podstawa ich planowego rozwoju oraz włączenia w szerszą sieć oferty powiatu. Ponadto stanowić ona powinna główna bazę do wypracowania modelu biznesowego współpracy samorządów oraz finansowania (inwestycje i utrzymanie) tych obszarów w przyszłości.

Oba zbiorniki wodne mogą stać się ważnym elementem struktury przestrzennej powiatu, a także miejscem integrującym tę przestrzeń. Stąd też proponowane w Programie spojrzenie na te obszary przez pryzmat trzech zróżnicowanych programowo, ale spójnych przestrzennie stref, z których jedna (zielony korytarz wzdłuż rzeki Orli) stanowi bardzo ważny łącznik funkcjonalny, decydujący w istocie o sile wzajemnego oddziaływania tych przestrzeni. Istotną będzie tutaj forma zagospodarowania tego łącznika, jako swoistej „przestrzeni wspólnej” łączącej Jutrosin i Pakosław w postaci ciągu rekreacyjnego, spacerowo-rowerowego czy traktu turystyki konnej. Dopełnieniem tych funkcji powinna być odpowiednia lokalizacja miejsc parkingowych w otoczeniu każdej ze stref. Podział na trzy strefy umożliwia zdefiniowanie podstawowych cech i funkcji przypisanych do każdego z obszarów oraz odpowiedni, komplementarny wybór oferty. Nie zmienia to jednak charakteru całości obszaru, jako spójnego przestrzennie i funkcjonalnie z wielopokoleniową ofertą aktywności. Promocja lokalnych produktów czy działalność agroturystyczna w najbliższym otoczeniu może stanowić naturalne uzupełnienie tej oferty. Stanowić to będzie efekt stopniowego oddziaływania działań podejmowanych przez Pakosław i Jutrosin na okoliczne ośrodki osadnicze, prowadzący do pobudzenia ich aktywności ekonomicznej■

Przykładowy schemat struktury zarządzania i realizacji poszczególnych działań
Exemplary scheme of management and implementation structure

Strefa Pakosław (profil spokojny). Oferta odpowiadająca oczekiwaniom osób poszukujących spokoju, wypoczynku, relaksu, dobrze zorganizowanego zaplecza aktywności fizycznych, rehabilitacyjnych itp. Profil oferty skierowany głównie dla dorosłych i seniorów, również rodzin z dziećmi o podobnych oczekiwaniach w zakresie spędzania wolnego czasu. Obszar z bardzo dobrze rozwiniętą infrastrukturą, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych. Program całorocznych aktywności oraz oferta obejmuje podstawowe aktywności na świeżym powietrzu, sporty wodne np. w ramach tzw. godzinowego pakietu aktywności fizycznej o zróżnicowanych formach intensywności, zabiegi rehabilitacyjne, pakiet wydarzeń kulturalnych, integrujących, aktywizujących, zaplecze restauracyjne, hotelowe, konferencyjne, rehabilitacyjne, spa. Możliwość zabierania zwierząt domowych (określone zasady oraz infrastruktura utrzymania porządku).

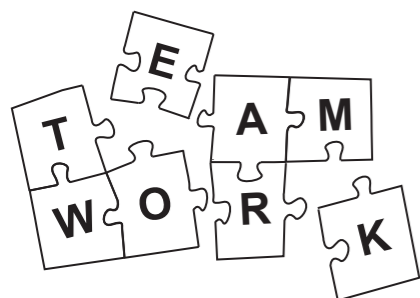
Strefa Jutrosin (profil aktywny). Oferta odpowiadająca oczekiwaniom osób nastawionych na aktywne spędzanie wolnego czasu i zróżnicowane formy rekreacji wodnej – młodzież. Profil oferty skierowany jest do młodych rodzin z dziećmi, młodzieży, osób aktywnych fizycznie. Obszar z bardzo dobrze rozwiniętą infrastrukturą sportową, w tym do uprawiania sportów wodnych. Możliwości dla zorganizowanych form wypoczynku dzieci szkolnej i turnusów sportowych. Zaplecze klubów sportowych, infrastruktura restauracyjna, szkoleniowa, campingowa.

Tereny wzdłuż rzeki Orli (zielony łącznik) stanowią uzupełnienie dla funkcji zlokalizowanych w obu wymienionych ośrodkach oddalonych od siebie o około 15 km. Ze względu na liniowy charakter nadają się głównie do wykorzystania w celach turystyki nizinnej i powinny zostać uzupełnione o dodatkowe funkcje w wyznaczonych do tego celu punktach - lokalnych przystankach.

The collage consists of 18 individual vouchers for recreational services:

- RGV Kortingsbonnen** (www.rgv.nl) - 50 jaar recreatief
- 10% korting** - tegen inlevering van deze kortingsbon krijgt u
- Pitch & Putt** Strand Horst - www.pitch-putt.nl/strand-horst
- 1 UUR GRATIS** - TESTEN VAN SURF- OF KITESET
- TELSTAR SURF** - DE SURF EN KITESPECIALIST
- Midgetgolf Zeumeren** - Voorthuizen (Barneveld) - www.zeumeren.nl
- TEGEN INLEVERING VAN DEZE BON:** 4E PERSOON GRATIS HOOFDGERECHT, 2E PERSOON GRATIS KOFFIE MET GEBAK, 2E PERSOON GRATIS SORBET
- De Loopplank** - RESTAURANT
- H2O Sports** - Watersportwinkel - Bij inlevering van deze bon 10% KORTING
- burnside CABLE PARK** - Wakeboard- en waterskibaan Kleivitsveld
- Pitch & Putt** Heerderstrand - www.pitch-putt.nl
- 25% korting op de entreprijs voor volwassenen** - Gebak Eiland Zeumeren
- Shortgolf Zeumeren** - Voorthuizen (Barneveld) - www.zeumeren.nl
- Kiosk het Bahre Strand** - Rhenierlaag - 2e kop koffie gratis
- Pitch & Putt** Busloo - www.pitch-putt.nl
- Recreatiepark "DE VEERSTAL"** - TEGEN INLEVERING VAN DEZE BON 10% KORTING IN 2012 OP AL ONZE TOERISTISCHE PLAATSEN
- Dutch Golf Hattem** - Konijnenbergerweg 3 - 038 - 444 18 88
- GOTCHA Outdoor Lasergames** - 10% korting per persoon
- Dutch Golf Putten** - Nijkerkerstraat 99a - 033 - 246 37 58
- Postillion** - hotels - 30% korting op onze lunchkaart
- BurgGolf Wijchen** - 2e kopje koffie gratis
- THERMEN BUSLOO** - wellnessresort
- Footgolf Zeumeren** - Voorthuizen (Barneveld) - www.zeumeren.nl
- Kiosk De Robberskamp** - Busloo - 2e kop koffie of frisdrank gratis

Budowanie marki regionu w oparciu o ofertę usługową
Referencje na przykładzie RGV Holandia
Building a regional brand based on a service offer
References based on RGV Netherlands

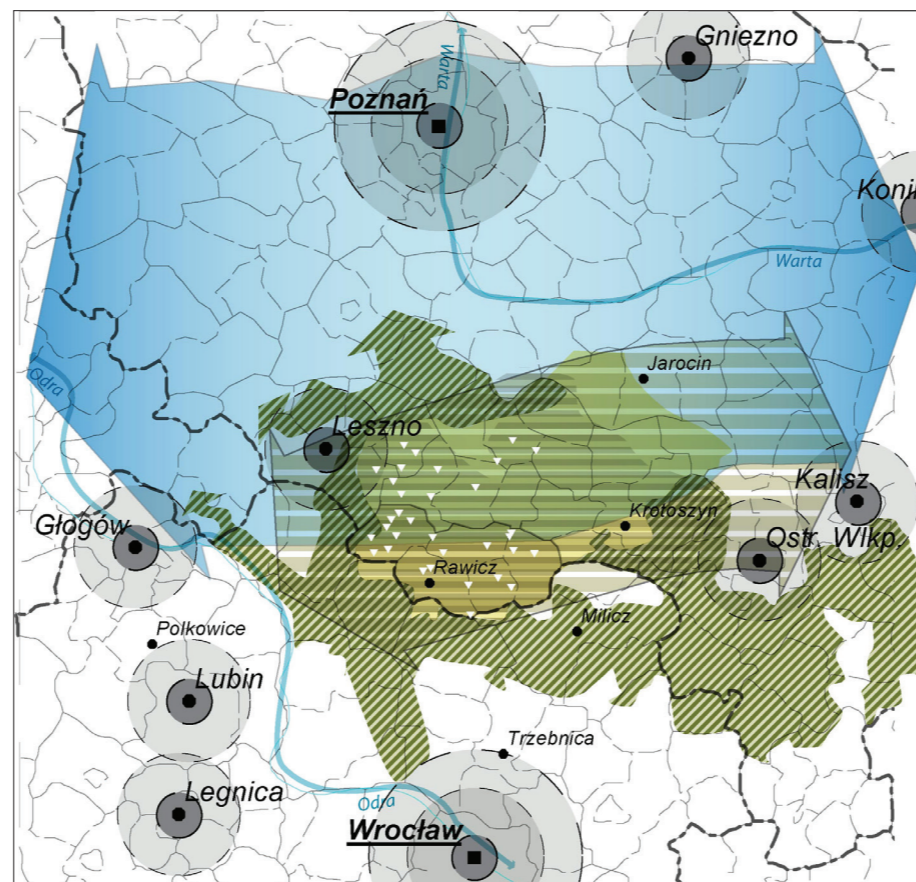
praca zespołowa
team work

3

EKOLOGICZNY PARK PRZEMYSŁOWY (EIP) BUDOWANIE ZRÓWNOWAŻONEGO PROFILU GOSPODARCZEGO

*ECOLOGICAL INDUSTRIAL PARK
BUILDING A SUSTAINABLE ECONOMIC PROFILE*

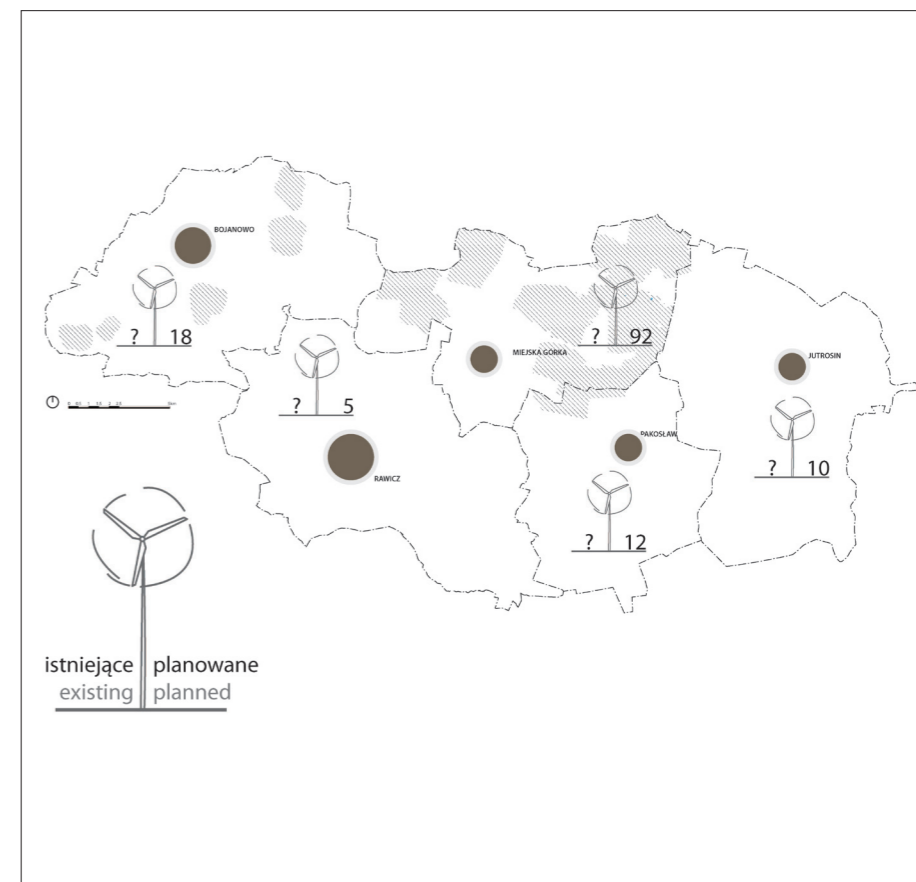
Rozwój sektora nowoczesnych usług, które postrzegane są jako narzędzia budowania konkurencyjności przedsiębiorstw skupiać się będzie w najbliższych latach na tym, co stanowi największe wyzwania społeczne całej Europy: energia, bezpieczeństwo żywnościowe, starzenie się społeczeństw. Na szczególną uwagę w tych działaniach zasługują małe i średnie przedsiębiorstwa. Z myślą o nich ukierunkowane zostały programy pomocowe w ramach nowej perspektywy finansowej 2014-2020 oraz programy ramowe, w sposób zwiększający nakłady na badania, rozwój innowacji, wdrażanie nowych technologii. Co to może oznaczać dla sąsiadujących ze sobą Rawicza i Miejskiej Górki? Wykorzystanie szansy, jaką niesie rozwój sektora energetycznego i surowcowego. Razem, w ramach wspólnie prowadzonej polityki rozwoju w tym obszarze działalności. Zmiany regulacyjne oraz wzrost gospodarczy powodują zwiększony popyt na energię elektryczną i surowce naturalne oraz rosnącą świadomość i wymagania związane z ochroną środowiska, zapotrzebowaniem na nowe technologie, odtwarzanie i rozbudowę mocy wytwórczych. Pojawiają się nowe wymagania rynkowe związane z produktami, gdzie podstawowym kryterium są niskie koszty eksploatacji i nacisk na aspekty ekologiczne. Rozwój produkcji żywności o podwyższonych parametrach ekologicznych oraz rozwój infrastruktury wspierającej ekologiczne wzory aktywności (transport, wytwarzanie energii, gospodarka odpadami, ściekami, wodami itp.) stają się elementami wyznaczającymi kierunek przyszłego rozwoju lokalnego w całej Europie. Trudno zatem rozważać przyszłość Rawicza i Miejskiej Górki, zważywszy na ich uwarunkowania lokalizacyjne, geofizyczne, profil działalności gospodarczej (rolniczej), zaplecze administracyjne, nie uwzględniając tych trendów w ich rozwoju oraz w oderwaniu, od tego, co będzie wyznacznikiem rozwoju w następnych dekadach. Tym bardziej, że istniejący potencjał w zakresie wykorzystania odnawialnych źródeł energii stanowi już jeden z wyznaczników przyszłego rozwoju przyjętego przez Miejską Górkę.

Powiat rawicki - potencjał energii ze źródeł odnawialnych
 Powiat rawicki - potential areas for alternative energy sources

- obszary o określonym charakterze/
 areas of specified character
- lasy, obszary chronione / forests, protected landscape
- tereny produkcji rolniczej / agricultural production
- potencjał energii ze źródeł odnawialnych /
 potential areas for alternative energy sources
- biomasa / biomass
- wiatr / wind
- biogaz / biogas

Rozwój energetyki wiatrowej w powiecie
 Development of the wind energetics in the county

Tworzenie warunków dla rozwoju małych i średnich firm, dostarczających usługi w obszarze nowoczesnych technologii i innowacyjności dla dużych przedsiębiorstw nie tylko w regionie, w tym specjalizujących się w tematyce energii odnawialnej, transferze najlepszych rozwiązań z poziomu lokalnego na poziom regionalny, ponadregionalny lub krajowy, może stanowić nie tylko przyszłą wizytówkę powiatu, ale także solidną podbudowę gospodarczą przyszłego rozwoju Rawicza i Miejskiej Górki. Szansą dla gmin Rawicza i Miejskiej Górki, może być paradoksalnie to, co postrzegane jest jeszcze, w skali ogólnokrajowej, jako problem m.in. niewystarczające informacje o firmach produkcyjnych i projektowych oraz o firmach konsultacyjnych zajmujących się tą tematyką, producentach, dostawcach i wykonawcach systemów wykorzystujących energię ze źródeł odnawialnych, niedostateczna ilość krajowych organizacji gospodarczych zajmujących się na skalę przemysłową produkcją urządzeń wykorzystujących odnawialne źródła energii, niedostateczny zakres programów nauczania, uwzględniających odnawialne źródła energii w szkolnictwie podstawowym i ponadpodstawowym; brak programów edukacyjno-szkoleniowych dotyczących odnawialnych źródeł energii.

Referencje
References

